VOL. XIII. ÉVFOLYAM. HIMLERVILLE, KY. 1925 ÁPRILIS 30. NO. 18. SZÁM.

HAD1183 SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES.

HIMLERVILLE, KENTUCKY.

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES.

AZ ÉSZAK WEST VIRGINIAI CSATATÉR

A harc elkeseredetten folyik. — A Robert Talbott and Co. bányában robbanás történt. — McKeefreynél a sztrájkolók és policok összetüztek. — A West Virginia—Pittsburgh Coal Co. colliersi telepén egy 1909-ben hozott tiltó rendelet alaján letartóztatták a sztrájkolókat.

Észak West Virginiában a harc elkeseredetten folyik. A bányászok elkeseredése naprólnapra növekszik és a szervezet vezérei hiába csillapitják néhol a bányászokat, az elkeseredés hevében rombolások, összetüzések történtek.

A Robert Talbott & Co. bányájában Arnettsvilleben robbanás történt. A bányatelep Fairmont és Morgantown között van.

A robbanás a szellőztető készüléket, villanyházat romba döntötte és a bányalejáratot is erősen megrongálta.

A tetteseket szervezett bányászok között keresik. Ez a társaság is open shop alapon kivánta üzemben tartani a bányát és azt hiszik a társaság emberei, hogy a robbantással a sztrájkolók meg akarták ezt akadályozni.

Moundsvilleben is sztrájktörőkkel akarták a bányát üzemben tartani. A közeli McKeefreyen a sztrájkolók közül vagy negyvenen összegyülekeztek s fel akartak vonulni Moundsvillere, hogy szépen kérjék a sztrájktörőket, hagyják abba az aljas munkát.

Mikor a policok értesültek a McKeefreyek jöveteléről, elébük mentek és erőszakkal szét akarták kergetni őket. Természetesen ez nem ment simán, a sztrájkolók összetüztek a policokkal. A harc után két szervezett bányászt elfogtak.

Az odacipelt sztrájkörők között igen sok a mexicoi.

A Richland Coal Co. Wheeling mellett minden per és törvényes eljárás nélkül kilakoltatta sztrájkoló bányászait. Egyszerüen megjelentek a társaság bérencei a sztrájkolók lakásaiban és kidobálták holmijukat az utcára. A kidobálás hevében persze sok érték tönkrement, a butorok, edények összetörtek.

A szervezet most kártérítési pert inditott a társaság ellen.

A West Virginia Pittsburgh Coal Co. colliersi bányájánál 14 bányászt elfogtak, mert állitólag megsértették azt az 1909-ben hozott birói tiltó rendeletet, mely eltilt minden szervezkedést a társaság telepén. A bányászok pedig most megkisérelték ott a telepet beszervezni.

Ugyancsak elfogatási parancsot vettek ki John C. Lewis a szervezet elnöke ellen is, valamint a szervezet alelnöke, a többi tisztviselők ellen, mert be akarták szervezni a telepet.

Igaz, hogy se Lewis, se más vezető tisztviselők nem jártak Colliersen, de ujságban szólitották fel az ottani bányászokat, hogy csatlakozzanak a szervezet zászlaja alá és ez elég ok a társaságnak, hogy elfogatási parancsot vegyenek ki.

A szervezet sem hagyja azonban magát, mert bizonyitják, hogy az 1909-ben kiadott tiltó parancs nem lehet érvényben, mert hiszen ugyanez a társaság mely most elfogatási parancsot vesz ki, 1909 óta már több izben kötött szerződést a szervezettel és a telep azóta már unionizálva volt.

Egyébként Észak West Virginiában ha lassan is, de halad a szervezkedés. Van Bittner állandóan kinn van a bányászok között és vigyáz, hogy ha csak lehet, elkerüljék a vérengzéseket, rombolásokat.

A Soper Mittchel Co., melynek 3 bányája van Scotts Run mezőn Monongalia Countyban, e héten meg akarja kezdeni a munkát — open shop alapon.

A bányákat április elsején zárták le és addig union bányák voltak. A sztrájktöröket most szállitják oda és ha elegen lesznek, megkezdik a munkát. A szervezett bányászok természetesen igyekszenek lebeszélni a sztrájktörőket és eddig egész sereg ember elment onnan a nélkül, hogy a munkát megkezdték volna.

14 BÁNYÁSZT BETEMETETT A BÁNYA

Tüz ütött ki, mely elzárta a kivezető utat. — A bányába szorult emberek mind megmenekültek.

A Hecla bányában Burke mellett, Idahoban, az éjjeli shiftán dolgoztak az emberek.

Az egyik tárnánál, melynek járataiban 14 ember dolgozott, tüz ütött ki, amit az ott dolgozó 14 bányász csak akkor vett észre, mikor már hatalmas gomolyagban tódult a füst és elzárta az emberek elől a kijáratot.

A bányászokat a lélekjelenlétük mentette meg az életnek.

Az egyiküknek ugyanis eszébe jutott, hogy az átjáróban a szivattyu cső vezet keresztül, melyen a bányából a vizet szivattyuzzák ki. Ezt a csövet kiverték, mire a viz betódult az égő tárnába.

Akkor hozzáfogtak az oltáshoz és a náluk lévő baketokkal szakadatlanl öntötték a vizet az égő szénre.

A tüzet a bánya más részén dolgozó bányászok később szintén észrevettek és csakhamar mentő csapatok jöttek a lángok ellen küzdő 14 bányász segitségére s most már két oldalról dolgoztak annak eloltásán.

Reggelre annyira jutottak, hogy a bányába szorult 14 embert sikerült kiszabaditani és azonnal felvitték a rettentő küzdelemtől kimerült embereket a felszinre.

Az oltási munkákon még mindig dolgoznak és azt hiszik, hogy egy pár nap alatt sikerül kioltani a tüzet.

Lesz-e általános sztrájk West Virginiában?

Logan, Mingo, Kanawha és McDowell megyékben nyugtalanul várják a bányászok, hogy kihivják-e őket. — A szervezet vezetői azt állitják, hogy e nyár folyamán általános lesz a sztrájk West Virginiában.

Özönével kapjuk a leveleket a fenti megyékből, amelyekben azt kérdezik a bányászok, hogy ki fogják-e hivni őket a munkából ezen a nyáron a szervezett bányászok.

A levelekből nem állapithatjuk meg, hogy maguknak a bányászoknak mi lenne e tekintetben a kivánságuk, de megállapithatjuk teljes biztonsággal, hogy a szervezet igenis igyekszik egy ilyen sztrájk előkészitésére.

Annyira egyforma hireket irnak ugyanis hozzánk West Virginia minden részéből, hogy a hirek céltudatosságában és központi igazgatásában senkinek nem lehet kételkedni.

Biztosra vehető, hogy a bányászok szervezői behálózták West Virginia minden szénvidékét és hogy egy nagy kisérlet következik a részükről, hogy beszervezzék az államot.

Hogy egy ilyen kisérlet sikerül-e vagy sem, azt ma még sejteni sem lehet, de megállapitható a legnagyobb tárgyilagossággal is, hogy a szervezetnek vannak lehetőségei a szervezésre.

A fent felsorolt megyék bányáiban a bányászok most már két éve alig dolgoznak többet, mint átlag egy negyed időt és ezt a kis időt is olyan alacsony fizetéssel, hogy abból emberi módon megélni lehetetlen.

A napszámosok átlagos fizetése nem üti meg távolról sem a négy dollárt és egész sereg kis bánya van, ahol nem több a kompánia munkás bére a napi két-és-fél dollárnál.

Természetes, hogy ezzel arányosan le van szállitva a darab munka ára is és tulzás nélkül állithatjuk, hogy a szénbányász sem keres ma átlag $4.50-et ezekben a kerületekben.

Nagyon jól tudjuk, hogy egyes bányákban jobban fizetnek, vagy nagyobb a kereseti lehetőség, hiszen pl. az acéltrust gray-i bányáiban még 22-es fizetések vannak ma is érvényben, de átlag nem nagyobb a kereset a fentemlitett összegeknél.

Ha most már tekintetbe vesszük, hogy semmi esetre nem dolgoztak egyremásra 25 százaléknál többet a bányászok, könnyen rájöhetünk, hogy meg van minden okuk az elkeseredésre.

Felesleges azt kutatnunk, hogy mi kényszeriti a bányatársaságot a munkadijak leszoritására, mert hiszen mi csak a tényeket kivánjuk leszögezni, de bizonyos, hogy a nyaktörő verseny és a munkadijak leszoritása nem hozott jót a bányák urainak sem.

Ha már most a szervezet meg jelenik ezeken a vidékeken és azt tudja igérni a bányászoknak, hogy sztrájk esetén mondjuk heti öt dollár segélyben részesitik őket, akkor igazán minden érdeke meg van a bányásznak, hogy a munkát abba hagyja.

Feltehető, hogy szervezkedési kisérlet esetén ujra minden napos munkát igérnek és talán adnak itt-ott a bányászoknak, de ez a mindennapos munka nem lehet állandó, mert egy bizonyos mennyiségnél több szén semmiképen nem talál piacra.

Ha viszont a szervezet arra kéri a bányászokat, hogy segély nélkül hagyják abba a munkát, akkor a kérésük süket fülekre talál, mert a fenti megyék bányászai még a legjobb akaratuk mellett is képtelenek segély nélkül sztrájkra.

Az évek óta tartó pangás, az alacsony bérek melletti kevés munka annyira letörte és lerongyolta a bányászokat, hogy rá vannak utalva akármilyen és akármennyi munkára és két hétig is nehezen élhetnének kereset vagy segély nélkül.

A szervezetnek a mi tudomásunk szerint nincs most pénze. Nincsen pénze ahhoz, hogy a bányászok tizezreit segélyezze, különösen mikor bizonyosra vehető, hogy a segélyezés hosszadalmas lenne.

A szervezet dolgozó tagjai sem birnak el sok külön megterhelést, mert a munka náluk sem sok, és Illinoist kivéve mindenütt gyönge az ő keresetük is.

Ilyen körülmények közt a bányászok szervezetének jóformán csak egyetlen egy lehetősége van egy általános, az egész West Virginia államot felölelő sztrájkra és ez a lehetőség az American Federation of Labor segitsége.

Ha az A. F. L. mondjuk, megadóztatná minden tagját kétkét dollárral, akkor a bányász szervezet egyszerre hét millió dollárt kapna és ez az összeg talán elég lenne arra, hogy West Virginia bányászait beszervezzék.

Minthogy az A. F. L. jelenlegi elnöke a bányász-szervezet volt alelnöke, bizonyosnak látszik, hogy az elnök ezt a javaslatot helyeselné.

Nagy kérdés azonban, hogy a különböző mesterségekben dolgozó szervezett munkások mit szólnának az inditványhoz, különösen ha tekintetbe vesszük a mozdonyvezetők álláspontját.

Az A. F. L. tagjainak egy nagy része a vasutasokból kerül ki, s éppen a vasutasok legjobban kereső osztálya, a mozdonyvezetők szervezete küzd a legjobban a bányáiban a bányászok szervezete ellen.

Joggal felmerül hát az a kérdés, hogy lehet-e remélni ugyanezen emberek támogatását külön adózás formájában.

Attól is sok függ persze, hogy milyen alakulatot vesz és meddig terjed a közeli hetekben az állam északi részében megkezdett sztrájk.

A bányászok egy nagy része türelmetlen, mert tagadhatatlan, hogy a sztrájk lassan terjed.

Ha azonban tekintetbe vesszük, hogy a sztrájk lassan ugyan, de mindig és biztosan terjed, hogy továbbá az eddigi tünetek szerint az állam hatóságát most nem képesek a bányák urai bérbe venni, bátran feltehetjük, hogy a sztrájk pár hét alatt sokkal erősebb lesz a mostaninál.

Mindent egybe vetve, ugy látszik teljesen attól függ az állam beszervezése, hogy milyen mértékben támogatja majd a bányászokat az American Federation of Labor, s ennek a kérdésnek két héten belül el kell dülni.

Ha a Federation megszavaz egy bizonyos segélyösszeget a bányászságnak, akkor kétségtelenül kihivják a szervezetlen vidékek bányászait a Virginiákban, ha azonban ez a segély elmarad, akkor nem valószinü, hogy az egész állam területén hozzá fognak a szervezéshez.

Az eddigi jelekből és kijelentésekből azt lehet következtetni, hogy a sztrájk kiterjesztése esetén a szervezet legközelebbi lépése Logan County lesz, ahol állitólag most nem uralják a helyzetet a bányatulajdonosok olyan biztonsággal, mint azt a multban tették.

—o—

OHIO A SZERVEZKEDÉS SZABADSÁGÁÉRT.

Ohio állam törvényhozásához egy törvényjavaslatot nyujtottak be, mely szerint semmiféle munkaadónak sem szabad a munkástól oly akár irásbeli, akár szóbeli nyilatkozaot venni, mely eltiltja a munkást attól, hogy érdekeinek megvédésére, vagy gazdasági helyzetének megjavitása érdekében szervezetbe álljon, szervezetet alakitson.

Ohio államban ugyanis sok olyan munkaadó van, akik mielőtt a munkást alkalmaznák, előbb egy nyilatkozatot iratnak alá a munkással, hogy semmiféle munkásszervezetbe nem lépnek és ha mégis belépnének, ugy a munkájukat azonnal elveszitik.

Ennek az Egyesült Államok alkotmányával merőben ellentétben álló és munkásellenes szokásnak kivánnak végett vetni, mikor törvényben akarják el tiltani a munkaadót attól, hogy a munkásától ilyen nyilatkozatot követeljen.

DAWMONTI GYÖNGYÉLET

A sztrájkolókat a társaság nem tudja kilakoltatni — erre elzárják a villanyt és gázt a sztrájkolók lakásaiból. — A sztrájkolók békében vannak — a társaság emberei harcra ingerlik őket.

Dawmont, W. Va. szervezett bánya volt ez év február 15-ig. Akkor M. J. M. Jenkins general manager tudatta a bányászokkal, hogy nem állja tovább az általa aláirt szerződést.

A bányászok természetesen nem vették tudomásul a manager ur jelentését és ragaszkodtak hozzá, hogy amint ők betartották eddig a szerződés pontjait, ugy tartsa azt be a társaság is addig, mig az le nem jár.

A manager ur azonban erre nem volt hajlandó. Megmondta a bányászok vezetőinek, hogy ő többé nem ismeri el érvényesnek a szerződést és nem is hajlandó az abban megállapitott munkabéreket fizetni.

A szervezett bányászok erre abbahagyták a munkát és megindult a harc a munkások és a társaság között.

A bányászok békében voltak, mert nem akartak semmi összetüzést. Ugy vélték, a manager ur majd belátja, hogy helytelenül cselekedett, amikor felrugta a szerződést és vissza fogja őket hivni munkába.

A manager ur azonban nem ezt tette, hanem sztrájktörőket toboroztatott. A sztrájktörőkkel bányásztatott szén azonban sokkal többe került, mint az, a mit szervezett bányászok hoztak felszinre és ez nagyon dühösitette a Dawson Coal Co. general managerét.

Erre fenyegetőleg kezdett a bányászokkal szemben fellépni. Megfenyegette a bányászokat, hogy ha nem mennek vissza munkába, kilakoltatja őket. Azt hitte, ettől a fenyegetéstől annyira megijednek, hogy rohanni fognak a levágott fizetés mellett dolgozni és ott hagyják szervezetüket.

A bányászok azonban nem ezt tették. Ehelyett szépen a United Mine Workers ügyvédjéhez fordultak, aki eddig meg is akadályozta, hogy a bányászokat kilakoltassák.

A manager urat szörnyen dühösiti, hogy nem tudott a sztrájkolókkal elbánni és mert kilakoltatni nem sikerült őket, hát elzáratta előlük a villanyt és gázt. Épen olyan időben, a mikor jó hideg volt és az első éjjel, a bányászok kicsi gyerekeit majd megvette az Isten hidege. A sztrájkolók pedig fizették rendesen villany és gáz számláikat, sőt a gáztársaságnál minden bányásznak 10 dollár letétje is van. De hát a hatalmas manager ur elrendelte, hogy a kutya sztrájkolókat meg kell törni, hát ugy látszik a gáz társaság nem mert ellenkezni vele. Hogy egy sereg kicsi ártatlan gyereket beteggé tettek ezzel, az ugy látszik nem sokat számit a manager urnál.

A bányászokat azonban igy sem tudta megtörni. A szervezet minden egyes bányász lakásába szenes kályhát állitott be, petróleum lámpákról gondoskodtak. Igaz, hogy a manager ur amikor meglátta, hogy szenes kályhákat hoznak a sztrájkolóknak, nyomban kiadta fogd megjeinek a parancsot, vigyázzanak, hogy sehol szenet ne szedhessenek. A szervezet azonban gondoskodik róla, hogy minden sztrájkolónak legyen tüzelője.

A társaság fizetett cologkerülői állandóan a sztrájkolók lakásai körül ólálkodnak és igyekszenek összetüzni a munkásokkal. Ők azonban vigyáznak nagyon. hogy ne kerüljön vérengzésre a sor. Félnek azonban, hogy egyszer elfogy a türelmük és kirobban elkeseredésük.

Az ottani magyar bajtársak kérik a magyar bányászokat, hogy ne menjenek oda, mert ott csak sztrájktörő munkát lehet kani. Eddig egységesek a sztrájkolók és sok csábitás után is mindössze két szervezett bányászt sikerült rávenniök, hogy visszamentek munkába.

ANGLIÁBAN A BÁNYÁSZOKNAK KINÁLJÁK A BÁNYÁT

A Wyerly Colliery bányatársaság Staffordshire, Angliában lezárta az elmult héten a bányáit és ezzel ujabb 20,000 emberrel növekedett Angliában a munkanélküli bányászok száma.

E bányák érdekeltségéhez tartozó egyik bányában hetenkint 250 font sterlinget fizetett rá a társaság a bányára.

A társaság elnöke lezáratta a bányát s kijelentette, hogy nem hajlandó többet már a bányára ráfizetni, mert az eddigi veszteség meghaladja a 60,000 font sterlinget, ami 300,000 dollárnak felel meg.

Felajánlotta azonban a bányászoknak, hogy vegyék át a bányát tőle és ő hajlandó heti 50 font sterlinget áldozni, illetve ennyivel hozzájárulni a bánya fentartásához, addig, amig nyereségre tudják dolgoztatni a bányát, viszont a bányászok leszállitott munkabérek ellenében végezzék a munkát.

A bányászok gyülést tartottak ez ügyben és azon elhatározták, hogy a társaság ajánlatát nem fogadják el, mert ők a bánya vezetését nem tudják elvégezni és igy arra nem is vállalkoznak.

Az angol bányászok tehát nem veszik át a bányákat akkor, amikor azok rosszul mennek, ha egyszer nem kinálták nekik akkor, amikor keresni lehetett.

MAGYARORSZÁGI HIREK

Szentes városában négyezren koplalnak

Hetivásárkor érkeztem meg az alföldi városba, ahol négyezerre nőtt azoknak az embereknek a száma, akik a fekete földet szeretnék turni, munkálkodni akarnának, de nem tudnak, mert nem jutnak munkához. A piactéren most az árusok kinálják portékájukat, ellepik a térséget és a szótlan, komor emberek, akik a földből akarnak élni, elhuzódnak a térről, a városban kószálnak, csendesen, komoran. Néznek a járókelők arcába, várják, hátha érkezik valaki, aki munkát kinál nekik, de ez a nap is ugy telik el, mint a többi, hosszu, nehéz hónapok óta. Munka nincs és Szentes városának négyezer lakosa ezen a napon is ugy tér nyugovóra szegényes vackában, mint tegnap: reményvesztetten, fásultan és kétségbeesetten meredve a holnap felé.

Estére vége a piacnak és ezek a fekete, rongyos és kócos emberek ellepik a piacteret, amint a varjuk serege megszállja a rétet. Állnak nagy csoportban, alkonyatig várakoznak és megint nem toppan közéjük a jószerencse, nem érkezik senki, hogy megszabaditsa őket vivódásuktól és csüggedésüktől.

A helybeli gazdák is háromnégyezerre taksálják ezeknek a tétlen földmunkásoknak a számát, ők maguk pedig azt állitják, hogy ötezren is vannak. Maguk se tudják, miből élnek, már nem is emlékeznek a tegnapra és irtózattal fordulnak el a holnaptól. Tiz nappal ezelőtt fogtak hozzá a munkanélküliek lajstromozásához, a Földmunkások Szövetségében naponta jelentkeznek a munkátlan kubikosok, napszámosok, de óvatosan és félénken, mert attól tartanak, hogy megharagusznak rájuk a gazdák, ha átlépik a Földmunkás Szövetség küszöbét. A szentesi Földmunkás Szövetségnek 340 tagja van és a 340 ember egytől-egyig munka nélkül áll november óta. Rajtuk kivül tiz nap alatt 493-an jelentkeztek a Földmunkás Szövetségnél, bemondták a nevüket, bejelentették, hogy hány családjuk van, mióta vannak munka nélkül. Elpanaszolták, hogy koplalnak, gyermekeik sorvadoznak, nem tudják a lakást fizetni, szédülnek az éhségtől, tanácstalanul állanak a nagy inségben, idefordulnak utbaigazitásért: mit tegyenek, honnan szerezzenek kenyeret az asszonynak és a gyerekeknek? Magukkal már nem is törődnek ők majd csak eltengődnek valahogy, de az asszony és a gyerek...

Akármilyen kevés a porció...

Ezeknek a munka nélkül lebzselő, piactéren ácsorgó, szótalan magyaroknak jórésze kubikos, de a kubikosok mindig szoktak vállalni munkát aratáskor, csépléskor. Ezeknek az őszi hónapok elején még volt valami kis eleségük, amiből éldegéltek. Részesek voltak a nyári munkánál, maradt egy kis gabonájuk, amit szépen félretettek és most is őrizgetnek a kamrában. Ez a gabona, ez a kevés maradék, minden, amire számithatnak, de legtöbbjüknek csak néhány hétre valója van: kenyérre való, semmi egyéb. Ezt a kis kenyérrevalót is gondosan be kell osztani az asszonynak és akármilyen kevés a porció, meg kell elégednie vele az apának is, a gyereknek is. A munkanélküli földmunkások jórészének ötnyolc családtagot kell otthon eltartania és sokan vannak közöttük, akik a nyáron sem voltak részesek az aratásnál és most, amikor már kezdik megkötni a szerződéseket a nyári aratásra, még mindig nem szerződtek le részre.

Reggeltől napszálltáig ott ácsorognak százan és százan a piactéren. Felbámészkodnak az égre és egymás tekintetét mustrálják. Nem biznak abban, hogy váratlanul megtiszteltetés és szerencse éri őket és munkához jutnak. De hát mit müveljenek egyebet? Mivel töltsék el a napot? Hallgassák odahaza az asszonyuk és gyerekük panaszkodását és nyügösködését? Nézzék a sárga, éhes arcokat? Inkább itt ácsorognak a téren és próbálnak elfeledkezni a családról, nem gondolnak arra, hogy korog a gyomra az asszonynak, a gyereknek. Ködmönük zsebébe süllyesztik a kezüket, csizmájukkal kopogtatják a piactér köveit, tanácstalanul hallgatnak, de kitartóan ottmaradnak estig a téren, nagy, fekete csoportban és az idegen, aki a városba téved, ámulva tekint rájuk, nézi ezeket a nehézkés járásu, hallgatag és komor embereket, értetlenül pillant rájuk és amikor tovább halad, nem is sejti, menyi szenvedés és fájás tapad ehhez a szörnyü, sötét sereghez.

"Levessel tömjük tele a hasunkat"

Ha közéjük odalép az idegen, az egyik sötétábrázatu emberhez, szól hozzá és megkérdezi, mire vár itt, mit akar: Török János munkátlan földmunkás igy válaszol:

— Munkára várok, de hiába várok, uram. Legutoljára Bián halastavat ástunk. Öt hétig dolgoztam a halastó környékén, kilencvenezer koronát kaptam naponta, elment az a pénz is. November 19-én visszajöttem Szentes városába. Kicsit spóroltam, de az is elment és most nincs munkám...

Ha biztatja az idegen Török Jánost, hogy beszéljen nyiltan, mondja meg őszintén, miből él, honnan veszi az élelmet, akkor Török János igy felel:

— Már a párnát is eladtam. Már nincs eladni való, kölcsönt se kapok, kevés liszt van otthon. Kenyeret eszünk és levessel tömjük tele a hasunkat.

Ezek az emberek már nem biznak abban, hogy munkát kapnak és azon iparkodnak, hogy valami kevés kölcsönt szerezzenek valahol. De senki se akad, aki bizna a munkanélküli földmunkásban és ha a tétlen kubikos tud is szerezni kevés kölcsönt, akkor is csak néhány napra segit magán és családján, a pénz elfogy és megint kölcsön után kell szaladgálnia.

Négyezer földmunkás közül tizennégyen dolgoznak

November óta jóformán semmi munka nem akad a mezőgazdaságban. Örül a kubikos, ha véletlenül elhivja egy gazda faültetésre, trágyahordásra, vagy kukoricamorzsolásra. A szentesi földmunkások közül mindösszesze nyolcan dolgoznak most a mezőgazdaságban. Hárman fát ültetnek, öten pedig egy "jószivü" gazda kertjét munkálják. Mindezért negyvenötezer korona napszámot és kosztot kapnak. Ezt a nyolc szerencsés kubikost irigylik a többiek, ők mégis keresnek valamit és tudnak eledelt adni a családjuknak. A városi előljáróság a Szentes határában lévő fertői utat javittatja most és az utdomboritáshoz hat munkást szerződtetett, akkord-bérrendszer szerint fizeti őket és ezek a munkások naponta megkeresnek hatvanezer koronát. A négy ezer szentesi földmunkás közül most tizennégyen dolgoznak, a többi pedig ott ácsorog a piactéren.

Ez minden. Néha-néha talán akad a városnál csatornatisztitás és javitás, kőmüvesmester mellett való segédkezés, de legtöbbször olcsó bérért gyerekeket alkalmaznak, husz-huszonöt ezer koronáért és ha a négyezer földmunkás közül egyet-egyet elhivnak munkára, nem adnak nekik többet negyvenezer korona napszámnál.

Rózsa Lajos földmunkás is jelentkezik, hogy irják be a munkanélküliek lajstromába.

— Hány családja van? — kérdezik tőle.

— Négy családom koplal.

— Kubikos?

— Az volna a mesterségem.

— Mióta van munka nélkül?

— Bizony már november dereka óta.

— Mit dolgozott utoljára?

— Gáttöltésen voltam Szolnoknál.

— Mit ebédel otthon?

— Igazán nem tudom. Egy kis rántott levest, kenyeret, meg tarhonyát. Az a gondom, hogy a gyerek hasát töltsem meg. Mind apró. Nyáron még volt egy kis pénzem, aztán vásároltam egy jószágmalacot, de azt is elvitte a dög. Majd csak a legvégső elkeseredésében van az ember...

Következik Szalva Jakab. Ő is jelenti, hogy munka nélkül van. Négyszázkilencvenegyes számot kapja a munkanélküliek lajstromában. Négy családos, nyolc hétig dolgozott karácsony előtt. Azóta nincs munkája.

— Már nem vagyok biztositva egy heti élelemre sem. Házbért kellene fizetnem a gazdának, százhatvanöt kiló buzát. Azt sem tudom, honnan teremtsem elő ezt a pénzt. Esedékes volna két negyedévi bér. Százhatvanöt kiló buza. A multkorában még elnézték, hogy nem fizetek, de most már ki akarnak lakoltatni...

Elhallgat Szalva Jakab, nagyot nyel, aztán tovább folytatja:

— Minden baj utólér. Ki akar nak lakoltatni, a feleségem meg mindenórás. Egy mázsa buzát kér a bábaasszony... Aztán mit csinálok a gyerekkel? Meg aztán se ruhám, se semmim...

Itt elhallgat Szalva Jakab és gondjaival hátralép, hogy helyet adjon a következőnek, Döme Jánosnak, aki épugy, mint Rózsa Lajos és mint Szalva Jakab, elmondja, hány családja van és mióta áll munka nélkül.

Nem javitják a Tisza-gátat

Május derekáig nem is számitanak munkára ezek az emberek. Ősszel abban bizakodtak, hogy a Tisza gátját javitani fogják. Tavaly árvizveszedelem fenyegette Szentest és amikor mindenki attól rettegett, hogy a megáradt Tisza áttöri a gátat és elönti a várost, akkor az előljáróság kényszermunkára rendelte ki ezeket az embereket. Az emberek dolgoztak, a veszedelem elmult, de a Kőrös-Tisza-Maros Ármentesitő és Belvizszabályozó Társulat azóta csak lényegtelen javitási munkálatokat végeztetett a gátnál. A kubikosok azt remélték, hogy a tél folyamán a társulat dolgoztatni fog velük és a megrongált gátakat rendezni fogja. Annál inkább is számitottak erre, mert két évvel ezelőtt lebontották a burkolatot a gátról, de csak a legveszedelmesebb szelvényeket javittatták meg. De az árvizveszedelem elmult és az ármentesitő társulat ugy vélekedik, hogy nincs szükség a gátak rendbehozására, nem veszi igénybe a szentesi kubikosok munkaerejét, hiszen télen nem volt havazás még a hegyekben sem és nem kell tartani attól, hogy tavasszal árviz fenyegeti a határt. Mindössze azzal az igérettel kecsegteti a társulat a földmunkásokat, hogy a gát egyik szakaszát meg fogja javittatni, de mindeddig erre a javitásra nem került sor. De ha hozzáfogna is a társulat a gátszakasz javitásához, akkor is szerény bért igér a kubikosoknak. Egy köbméter föld kiásáért és felhordásáért huszezer koronát fizetne és a kubikos azt mondja, hogy az nagyon kevés, a földet 8-10 méter magasra kell felhordani és százhusz méter távolságból kell talicskázni.

— Nehéz munka ez — mondja a kubikos. — Jó, ha egy nap alatt három köbmétert ki tud az ember ásni. De ehhez a munkához erő kell és még ennyit sem tudunk kiásni, ha kenyéren meg levesen kell élnünk. Ugy elgyengültünk a koplalásban, hogy ennél többet nem tudnánk kiásni.

Szidják a kubikosok az ármentesitő társulatot s már nem is hisznek abban, hogy csakugyan sor kerül a gátak javitására.

— Persze, a gátat nem javitják, de már előre összeirták, hogy árvizveszedelem esetén ki ket rendelnek ki a gátakra. Összeirták a védelmi munkásokat és a szekereket és olyankor jók vagyunk, amikor menteni kell a várost...

Egy nap története

Megkérdeztem a kubikostól, aki október óta tétlenül éldegél, és kenyérrel, meg lebbencslevessel táplálkozik, hogy mivel tölti el napjait. A kubikos igy meséli el sivár napjainak eseménytelenségét:

— Hát felkél az ember ugy hét órakor, aztán megnézi a kenyeret, amit már este kikészitett, hogy legyen reggelre harapni való. Kevéske kenyér ez, de még kell elégedni vele. Harap az ember egy darabot, iszik egy korty vizet, aztán következik a perpatvar. Az asszony méltatlankodik, hogy miért nincs pénz, az ember hiába magyarázza neki. Az asszony sir, a gyerek megijed, az is sir, aztán a perpatvart abbahagyja az ember, rossz gunyájában elindul a piactér felé. Besétál az ember a városba, pedig tudja, hogy ugy se történik semmi, ugy se kap élelmet, nem szerez kölcsönt, nem adnak kenyeret, nem adnak munkát. De mégis beballagunk a városba, megállunk a piactéren, nézelődünk, várakozunk, hátha mégis akad valami gazda, akinek az udvarában fát kell vágni, vagy szenet kell hordani. Aztán összegyülünk, már nem is szólunk arról, mit kellene csinálni, emlegetjük a bajunkat, ácsorgunk déli harangszóig. Aztán hazaballagunk és otthon eszünk, ami ép van. A mit az asszony csinál. Százával van, aki nem főz zsirral, mert nincs zsirja. Csak sóba, meg vizbe főz. Egy kis rántott levest, és ha van, akkor lebbencset. A meleg lével eltömjük magunkat, aztán megint veszekszünk az asszonnyal, megint sirást kell hallgatni és nézni, hogy sorvadoznak a gyerekek. Az ember nem szivesen marad otthon és megint bemegy a városba, kószál, vagy ott álldogál a piactéren, vagy pedig bemegy a szövetségbe és hiába vár, nincs munka, nincs semmi. Mikor bealkonyodik, megint hazaballag az ember és ha még maradt valami kis kenyér, azt megeszi, aztán nyugovóra tér... Reggel pedig előlről kezdik az egészet.

Igy megy a sora Szentesen négyezer embernek s ezekről az emberekről nem vesz tudomást senki, nem törődik velük senki fia, s a szentesi gazdák sem veszik komolyan, hogy itt ezrével koplalnak az emberek. Többnyire Szentes külső részein laknak szellérként ezek a magyarok. Nagyon kevésnek van saját háza. Nyomorban és keserü vigasztalanságban és elhagyatottságban élnek.

Csak az aratásról tárgyalnak

A Földmüves Szövetségben Vajda Imre elnök és ifju Kajtár Lajos jegyző lajstromozzák a munkanélkülieket. Ők is mind a ketten munkátlanul élnek ősz óta. Már itt az ideje, hogy megkössék a szerződéseket, aratásra és cséplésre, de ilyen szerződést még alig kötöttek Szentesen.

— Most tárgyalunk a gazdákkal a munkabérekről — mondja Vajda Imre, a földmunkások vezére —, de a gazdák nagyon vonakodnak és nem akarják elfogadni munkabér-tervezetünket. Pedig jóformán alig kérünk többet, mint amennyit tavaly kaptunk. Csak szabályozni akarjuk a munkabéreket, hogy a bérrendszer egységes legyen és senki se járjon ugy az aratásnál és cséplésnél, mint tavaly. Mindenki kapja meg azt, amit munkájával megérdemel. Ugy volt eddig, hogy aki kevéssé jó alkusz, kevesebbet kapott. Nem a munka volt megfizetve, hanem a raffanéria...

A városházán hetek óta ülésezik a mezőgazasági bizottság, de ezeken az üléseken alig kerül szóba a munkanélküliség, csak a nyári aratásról és a cséplésről beszélnek. A bizottság nem törődik azzal, hogy mi történik a szentesi földmunkásokkal az aratás idejéig. A gazdák is akarnak szerződni és nagyon követelődzőknek tartják a földmunkásokat.

Most közös ülésen tárgyalt a Mezőgazdasági Bizottság, a Gazdasági Egyesület, a Kisgazda Szövetség és a Földmunkások Szövetsége, de nem tudtak megegyezésre jutni a munkabérek dolgában.

Mit kiván a szentesi földmunkás?

Ha a gazda adja a marokverőt, vagyis a segédmunkást, abban az esetben aratásnál és cséplésnél a földmunkás magyar holdanként ötven kiló gabonaeszt kér. Ha pedig nem ad a gazda segédmunkást, akkor hetvenöt kiló gabonát. Ha a gazda a behordást kivánja, akkor a behordásért a munkás magyar holdanként tizenkét kiló gabonát akar.. Minden learatott és elcsépelt tizennégy magyar hold termény után két kocsi szalmarész, vagy pedig hetvenöt kiló buza illetné meg a munkást bértervezetük értelmében.

— Azok az aratók, akik maguk gyüjtenek és lóval nyomtatnak — mondja a munkások bértervezete —, aratásért és nyomtatásért magyar holdanként hetvenöt kiló gabonát kapnak. Ha a munkaadó a munkásokat nem élelmezi, ugy a részes munkás és a marokverő hetenként kér:

30 kiló buzát,
2 kiló élvezhető szalonnát,
2 kiló szemes főzeléket,
1 kiló bármilyen élvezhető hust,
Fél kiló sót,
5 dkg. törött paprikát.

Ezenkivül kéri a kenyérsütés napi árát.

A napszám béreknél ezeket kivánják a földmunkások:

Tekintettel az ingadozó árviszonyokra, a kifizetés előtt két nappal érvényes tiszavidéki kö-

(Folytatás a 3-ik oldalon.)

PÉNZÁTUTALÁSOKAT DOLLÁROKBAN

Magyarországba és elszakitott részeibe, továbbá Csehszlovákiába, Romániába és Jugoszláviába a legpontosabban eszközlünk.
Kamatozó dollárbetéteket 4 százalék mellett elfogadunk,
Hajójegyeket eladunk bármely vonalra. — Közjegyzői ügyeket a legpontosabban intézünk el. MINDEN AMERIKAI MAGYAR forduljon hozzánk a legteljesebb bizalommal.

American Union Bank

Főintézet: 10 EAST 22nd ST. a Bankpalotában NEW YORK CITY. Fiókintézet: 1597 SECOND AVE. Cor. 82rd Street

A bank 1597 Second Ave. alatti fiókirodája minden nap este 8 óráig, nétőn este 9 óráig nyitva van. — Vasárnap egész nap zárva van.

MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Ha házat vagy farmot akar venni, vagy eladni, forduljon bizalommal hozzánk. Évek óta becsülettel szolgáljuk ki a magyarságot. Biztositási osztályunk élet és balesetbiztositásokat ajánl a magyar bányászoknak. 10 és 20 éves biztositásokat kötünk, ami azt jelenti,

HOGY MÉG ÉLETÉBEN MEGKAPJA A BIZTOSITÁSI ÖSSZEGET.

Magyar levelekre magyarul válaszolunk.

KISS AND KLEIN

Real Estate, Insurance & Brokers

202—204 SECOND NAT. BANK BLDG.

Brownsville, Pa.

MI LESZ ÖNNEL, HA MEGÖREGSZIK?

Gondoljon öreg napjaira és vegyen olyan életbiztositást, melyet

MÉG ÉLETÉBEN KIFIZETNEK.

MAGYAR KÖTVÉNYT KAP, melyből Ön pontosan tudja, hogy milyen biztositást vásárolt.

Bővebb felvilágositásért irjon a következő cimre:

NATIONAL INSURANCE AGENCY HIMLERVILLE, KENTUCKY.

A Provident Life and Accident Insurance Co. vezérügynöksége.

DOLGOZTASSA PÉNZÉT

A Mellon National Bank jó kamatot fizet minden hat hónapban a betétek után. Helyezze el itt a pénzét és itt több pénzt kap betéte után s emellett a legbiztosabb helyen van.

Saját anyanyelvén készséggel megmondjuk Önnek ennek előnyeit. Engedje meg nekünk, hogy megmagyarázzuk Önnek a Mellon Service-t, vagyis miként állhatunk az Ön pénzügyeinek elintézésénél minden tekintetben szolgálatára.

Tőke és tartalékok összege — $14,500,000.00.

MELLON NATIONAL BANK

PITTSBURGH, PA.

Foreign Exchange and Banking

OLIVER AVENUE and SMITHFIELD STREET.

BÜZÖS LEHELLET.

A gyomor különböző rendellenességei büzös lehelletet okoznak, ezt az utálatos, kellemetlen bajt, aminek következtében az ilyet kerülik az emberek. Lehet, hogy csak a gyomornak valami csekély rendellenessége okozza a bajt, de a legtöbb esetben ennek a bajnak az oka egy borzasztó szörnyeteg, a pántlikagiliszta, mely lassan eszi fel a beteg életét. Sok férfit, nőt, gyermeket sikertelenül kezelnek valami más nyavalya ellen, mikor a bajnak tulajdonképeni forrása ez a rettenetes szörnyeteg, a pántlika gilisztа, mely gyakran korai halált okoz. Biztos jelei a féreg jelenlétének az ürülékkel eltávozó darabjai az állatnak, mig következtetni lehet a féreg jelenlétére a következőkből: Étvágy talanság, olykor meg falánkság, lerakodás a nyelven, gyomorégés, fájdalom a gyomorban, a hátban, a végtagokban, a torokban szorongató érzés, gyakori köpködés, rossz szájiz, olyan érzés, mintha valami a gyomorból a belekbe, innen a torokba és vissza mászkálna, emésztési zavarok, szédülés, fejfájás, mintha a gyomra üres lenne, soványodás, sötét gyürük a szemek alatt, kedvetlenség az élethez és munkához, lusta érzés stb. Epileptikus rohamok szoktak jelentkezni a pántlikagiliszta jelenléte miatt az emésztő szervekben és a giliszta sokszor 50 láb hosszura is megnő. Gondolja csak el, etetni egy ilyen óriási élősdit. A pántlika giliszta a gyomorból felmegy a légcsőbe, megfojtja áldozatát. Ha Önt megtámadta ez az élősdi, nem fizethet eleget, hogy ettől megszabaduljon. Inkább fizessen jó orvosságért, mint hogy rokonai fizessenek a temetésért. Vegye a legjobbat, amit pénzért kapni lehet. Szerezze meg a Laxtan teljes kuráját. Ara $3.75, extra erős $5.50 Artalmatlan még akkor is, ha nincs pántlikagilisztája. Megkaphatja a Laxtant, ha a pénzt erre a cimre küldi: Laxal Med. Co. 188 Laxal Bldg., Box 963. Pittsburgh, Pa. A csomag biztositása 25 cent külön.

SECOND NATIONAL BANK

Brownsville, Pennsylvania

Ne küldje pénzét idegen helyre.
Ne menjen kis, gyenge bankba, hanem jöjjön hozzánk, a vidék egyik legerősebb bankjába.
BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉK KAMATOT FIZETÜNK és szükség esetén pénzét felmondás nélkül fizetjük vissza.
Pontos, lelkiismeretes kiszolgálásról biztositjuk.

SECOND NATIONAL BANK

L. B. BULGER, Cashier. EARL HUSTON, President.

Brownsville, Pennsylvania

MAGYAR BÁNYAPLÉZEK MESÉI

VIRÁG ANDRIS MEG A HÁROM GRÓFNÓ.

Irta: BÁCSKAI ISTVÁN.

(Folytatás.)

Andris visszafordult, hogy megkérdezze a lánytól, hogy hát mért ne menne el a táncba, de hol volt már akkor a lány. Szaladt, meg sem állt az udvar legutolsó végéig.

— Hát ugyan mért ne mennék el? — kérdezte Andris.

— Nem tudom, nem akarta azt megmondani. De ne hallgassunk erre a bolond lányra, gyerünk. Van ám itt sok szép lány, felcseperedtek, amióta elmentél, biztosan nagyon várnak is.

Demeter Pálnak igaza volt, a táncban várták a lányok Virág Andrist, nagyon várták. Minden szem feléjük fordult, amikor beléptek és a lányok megint összesugtak.

Játszott a zene, jóravaló magyar csárdást és Andris megkérdezte a sógorától:

— Melyik az a Szekeres Panna, mert avval akarom eljárni az első táncot.

Demeter megmutatta:

— Az a feketehaju, az a kényes, az a grófkisasszony.

Andris odament eléje és meghajtotta magát, kicsit másképen, mint a hogy az itteni legények hijják táncba a lányt.

Szekeres Panna ránézett egy percig a legényre. Szép, ragyogó fekete szeme volt, ami villogott, ha örült, villogott, ha mérges volt. Most is villogott, de azt nem lehetett tudni: örömtől-e, vagy gyülölettől, ámbátor lánynál nagy különbség nincs a kettő között.

— Vélem akar táncolni? — mondta Panna és felbiggyesztette a száját. — Menjen csak a grófkisasszonyhoz.

Andris egy percre meghökkent. Ilyen feleletre nem számitott. De aztán mosolyogva mondta:

— Hiszen azért gyüttem magához, mert azt mondják, hogy maga a legbüszkébb grófkisasszony a faluban.

— Ha mondják, jól mondják. Mert én elég büszke vagyok ahoz, hogy ne álljak szóba egy együtt-menttel.

Már el is fordult és intett a Kiskovács Istvánnak, a falu legszegényebb legényének, aki bizony szerelmes volt a biró lányába és nem tudta, minek köszönheti ezt a nagy boldogságot.

Andris egy darabig nézett maga elé, mintha nem tudná, mi történik vele. A lányok kuncogtak és mindannyian visszautasitó feleletet készitettek, de erre nem került a sor, mert Andris felvetette a fejét és lassan kiment a korcsmából.

Szekeres Panna egész éjszaka a Kiskovács Istvánnal táncolt, hogy mondják el annak az amerikásnak, hogy a legszegényebb legényért kosarazta ki őt a biró lánya.

Andris meg gondolkozva ment a sötétedő utcán. Eszébe jutott a Biri figyelmeztetése. De honnan tudta ez a lány, hogy tényleg megbánja, ha elmegy a bálba? Megérezte volna? Persze, mit tudta Andris, hogy az egész falu tudta, hogy a Szekeres Panna felbujtogatta ellene a lányokat.

Andris öntudatlanul is a papház felé ment. Világosság volt még, bekopogott az ablakon.

Arany Kálmán tisztelendő ur a bibliából olvasott fel hallgatóságának: Tusa bácsinak, meg a Boris néninek. Amikor Andris belépett, összecsukta a könyvet.

Andris halk köszöntés után leült. Arany Kálmán kérdezgetett tőle egyet-mást, de Andris csak immel-ámmal felelgetett. Aztán már nem birta tovább, megkérdezte hát egyenes szóval:

— Mondja tisztelendő uram, miért kosaraz ki engem a táncban a Szekeres Panna?

— Hm, hát kikosarazott?

— Ki.

— Na és a többi lány nem kosarazott ki?

— A többi nem, mert azokat nem is kértem.

— Hát megmondom neked, fiam. Azért, mert a faluban valaki elhiresztelte, hogy te a grófkisasszonynak, az igazinak udvarolsz.

Andris észre se vette, hogy Tusa bácsi lassan, csöndben kisompolygott a szobából. Mosolyogni kezdett, aztán hangosan kacagott és ugy mondta:

— Na, énvelem szépen elbánnak ezek a sajókuti grófkisasszonyok. No de reméljük, lesz még ennek bőjtje is...

— — — — — — — — — — — — — — — —

Andris késő estig beszélgetett a tisztelendő urral. Mint minden Amerikából jött ember, ő is arra gondolt, hogy változtatni kellene valamit a falu életén. Az amerikás magyarok magukkal együtt mindig is egy kis darab Amerikát akartak haza telepiteni a falujukba. Azt hitték, hogy ahogy ők bele szoktak Amerikába, ugy rá lehet venni az otthoni népet is valami változásra. Azt mindig elfelejtik, hogy ők azért szoktak bele az amerikai életbe, mert azt már készen találták, rá voltak kényszeritve. Egy ember kényelen ugy élni, ahogy a többi száz, ezer, millió. De egy ember nem tudja a másik százat rászoktatni arra, hogy ugy éljen, ahogy az az egy helyesnek találja. Még akkor sem, ha az tényleg helyes is.

Andris arról beszélt, hogy ujságot kellene járatni a faluba, ha nem is épen minden házba, de talán lehetne alakitani egy olvasókört, ahol az ember megtalálja az ujságokat és megtudja, mi van az ország dolgaival. Valami szövetkezetfélét is lehetne csinálni közös pénzből, közös haszonra. Aztán meg az asszonyok-lányok is kereshetnének pénzt téli estéken a stikkeléssel — mert hires volt a sajókuti himzés—fel lehetne küldeni Budapestre, valamelyik nagy üzletbe. Meg kellene mozditani lassan ezt az álmos falut, amelynek népe a dédöregapjuk kitaposott utján topog. Ugy érezte Andris, hogy e pár év alatt ő többet haladt felfogásban, mint az egész falu kétszáz év alatt.

Arany Kálmán tisztelendő ur csendesen bólogatott Andris beszédjére.

— Befejezted, fiam? — kérdezte aztán csöndes hangon.

— Dehogy fejeztem én be, tisztelendő uram. Hajnalig tudnék beszélgetni arról, hogy mi van Amerikában és mi lehetne itt is Sajókuton, Magyarországon.

— Hát arról beszélhetsz, fiam, hogy mi van Amerikában, de arról ne beszélj, hogy mi lesz Sajókuton. Mert én megmondhatom előre, hogy semmi sem lesz. Ne is akard, hogy legyen. Ne akard te megreformálni az embereket, ne akard te kizökkenteni őket a rendes kerékvágásból, ahol már biztonságosan járnak. Az uj utakon elbotlanának. Hiába magyarázod, hogy jobb a deszkás padló, továbbra is csak tapasztani fogják a szoba földjét. Igy szokták meg és azt mondják, hogy ha jó volt az öregapámnak, legyen nekem is jó. Kinéznek a faluból, ha eltérsz a rendes utról. Aki Sajókuton akar élni, az éljen ugy, mint a sajókutiak. Hacsak nem gróf az illető, mert az élhet másképen is. Annak szabad. Virág Andrisnak azonban nem szabad, még akkor se, ha a grófkisasszony tényleg neki adja a fehér selyem ostorát.

— Hát a tisztelendő ur is azt hiszi, hogy nálam van a grófkisasszony selyemostora? — kérdezte a legény komoran.

— Dehogy hiszem, nincs nálad semmiféle selyemostor, mert először is a grófkisasszony ostora nem selyemből van, hanem bőrből. Ha pedig nincs neki selyemostora, azt akkor nem is adhatta neked. Igaz-e?

Andris elnevette magát és erre elmesélte az ostor históriáját. Gondolta a tisztelendő ur is, hogy nem egészen ugy van az eset, ahogy a Tusa bácsi beszélte, akinek a fantáziája sokszor ugy elszalad, mint a tüzes paripa és meg se akar állni, amig valami szenzációsat ki nem talál.

— Hát aztán tetszik-e neked a grófkisasszony?

— Nem tetszik, mert hogy igen büszke, kényes teremtés. Falusi lányhoz nem illik az ilyen büszkeség.

— No, azt se mondta még senki a Mária grófkisasszonyra, hogy büszke. Te vagy az első, pedig neked volna erre legkevesebb okod.

— Én a Szekeres Panna grófkisasszonyra gondoltam — mondta Andris pirulva. — Mert az a büszke.

Arany Kálmán felnézett a pápaszeme mögül és mosolyogni kezdett. — Ahá — gondolta magában — szamarak a falusiak. Törődik is ez a legény a grófkisasszonnyal. Azért akar ez padlós szobát épiteni a házába, hogy a Szekeres Panna járjon rajta...

Hazafelé indult Andris. Az utca másik oldalán akkor mentek haza lányok, legények a táncból. Köztük volt a Demeter Pál is. Megismerte Andrist és átszólt hozzá:

— Mindenfelé kerestelek, Andris, hol mászkálsz?

— Biztosan a grófkisasszonynál volt — szólalt meg egy hang a csoport közepéről. Andris biztosan tudta, hogy ez a Szekeres Panna hangja.

Odament hozzájuk és csufondárosan szólt rá a lányra:

— De féltékeny természete van magának. Hát mit fáj az magának, ha én a grófkisasszony után is járok, mi? Kije vagyok én magának, hogy számon tartja a lépéseimet? Tán hüséget fogadtam én magának, hogy igy megsértődik, ha én szóba állok mással is?

A lányok vihánccoltak, nevettek, mert titokban nem igen kedvelték a Szekeres Pannát s a legények se bánták volna, ha valaki egyszer már megtanitja ezt a hétszerkényes grófkisasszonyt.

Szekeres Panna majdnem sirva fakadt a méregtől, ugy válaszolta:

— Még hogy én féltékeny volnék? Nahát ilyet! Mit gondol maga, tán én lesek maga után? Hászen éntőlem járhat aki után akar, mit bánom én, éntőlem járhat akár a Zsuzsi néni után is, én azt se bánom...

A Kiskovács István előre lépett:

— Hagyja békében azt a lányt — mondta fenyegetően. Azt hitte szegény, hogy mert az este vele táncolt a Szekeres Panna, hát mindjárt kötelessége megvédeni. De a Szekeres Panna haragja most már felé fordult, gondolta, evvel még is csak könnyebb elbánni, mint az amerikással:

— Maga csak ne védjen engem, tudja! Nem szorultam rája.

Demeter Pál karonfogta az Andrist és előre sietett vele. Nem akarta, hogy még összeakadjon a két legény. Sietett vele hazafelé, az uton még csititgatta:

— Nem kell törődni vele, igen kényes lány. Aztán terólad is elhiresztelték, hogy tele vagy dollárokkal és most már minden ember azt hiszi, hogy lenézed az idevalósi népet. Majd megkedvelnek, ha jobban megismernek, ha megtudják, hogy te csak a régi Virág Andris vagy, közülünk való, hozzánk való.

Andris lefekvéskor el volt kicsit keseredve. — Idegen vagyok a faluban — gondolta szomoruan — nem vesznek be maguk közé. Tán legisjobb lenne visszamenni Amerikába. — És nagyon fájt a szive.

De Szekeres Panna sem aludt sokat az éjszaka. Tele sirta a párnáját és már nem is annyira mérgesen, mint sértődötten mondogatta magának:

— a szemtelenje...

Virág Andris beállt a munkába a sógorához, lassankint beletanult a sajókuti életbe és már ő is arról beszélt, amiről a többiek. Eljárt egyik-másik házhoz esténkint, szóba álltak vele a lányok is lassan, csak Bürök Biri futott el előle, ha meglátta. De vele meg ki törődött?

Andris eljárt a kocsmába is, de mindig kinn maradt az ivóban, nem ment be a táncolók közé. Hiába noszogatta Demeter Pál, hiába mondta neki, hogy azt az estét már el is felejtette mindenki, Andris csak azt felelte;

— Én még nem felejtettem el.

(Folytatása következik.)

SZENTES VÁROSÁBAN NÉGYEZREN KOPLALNAK

(Folytatás a 2-ik oldalról.)

zép-buzaár legyen az irányadó.

A tavaszi munkálatoknál, kapálásnál, fükaszálásnál egy métermázsa buza mindenkori árának tizenöt százaléka a napszám a férfimunkás számára és tiz százalék a nőimunkás számára.

Aratásnál harminc kiló, nyomtatásnál, illetve cséplésnél pedig huszonöt kiló buza napszám fizetendő a férfimunkásnak, a női munkásnak pedig husz kiló buza.

Kukoricatörésnél a férfi napszám huszonöt, a női napszám pedig tizennyolc kiló buza.

A munkaidő a gazda és a munkás kölcsönös megállapodásától függ.

Ezt a bértervezetet a gazdák tulságosan merésznek tartják, a földmunkások viszont azt állitják, hogy alig kérnek több bért a tavalyinál.

Miért nem mennek dolgozni? — kérdezi a gazda...

A mezőgazdasági bizottság elnöke Pataki Imre negyvenöt holdas gazda. Ő tárgyal közvetlenül a munkásokkal. Értelmes és gyors észjárásu ember, aki már ugy beszél, ahogy az ujságokból tanulta. Mint jó ismerője a szentesi mezőgazdasági viszonyoknak, azt állitja, hogy a munkanélküliek száma tulhaladja a háromezret, de ebben nem talál semmi különöset és kárhoztatja a földmunkásokat, hogy miért nem mennek dolgozni...

— Többet kérnek, mint a mennyit megérdemlenek, — jelenti ki határozottan Pataki Imre gazda — és inkább nem dolgoznak, ha nem adják meg nekik azt a bért, amit követelnek. Mégis az aratásra való tekintettel békésen akarunk megegyezni velük és be akarjuk bizonyitani, hogy amit kérnek, az tulságosan sok. Szentes környékén eddig is nagyon jól fizették a munkásokat, és biztos tudomásom van róla, hogy például Tolna megyében a földmunkás sokkal kevesebbet kap, mint itt...

Megkérdezem Pataki gazdától, hogy véleménye szerint mi az oka a szentesi nagy munkanélküliségnek. Pataki Imre teljes határozottsággal igy válaszol:

— Ez a szocializmus tana, uram. Higyje el, megfertőzték ezeket az embereket a bolond tanokkal és ennek köszönhetik azt is, hogy koplalnak. Amelyik jobb és szorgalmasabb, az elmegy a tanyára cselédnek, vagy pedig elutazik vidékre dolgozni, ilyenkor, ha alkalmas az ido. De nagyon kevés közöttük az ilyen szorgalmas ember.

Pataki Imre negyvenöt holdas gazda ilyen szigoru kritikával illeti azt a négyezer koplaló földmunkást, aki szivesen vállalna mindenféle munkát, de sehogyan sem jut munkához.

— Egyébként gazdasági tudósító is vagyok... — mondja büszkén Pataki gazda és mosolyog hozzá, mert őt bizták meg azzal, hogy a földmivelésügyi minisztériumot közvetve tudósitsa Szentes környékének gazdasági viszonyairól. Hogy a földmunkások nem tudnak elhelyezkedni a mezőgazdaságban, ennek okát "a szocializmus tanain kivül" abban látja még Pataki gazda, hogy Szentes környékének mezőgazdasága tanyásrendszerü, a gazdák kisbirtokosok, többnyire husz-ötvenholdasok, és alig van tizenöthusz gazda, akinek száz holdon felül való birtoka volna. A gazdák cselédjeikkel együtt maguk végzik a mezőgazdasági munkát és nincs szükségük napszámosokra.

— Meglássa — figyelmeztet Pataki gazda, — hogy ha továbbra is ilyen követelődzők lesznek a szentesi földmunkások, akkor a szentesi gazdák aratás idejére a felsőbb vidékekről fognak munkásokat szerződtetni. Azok még sokkal olcsóbban beállnak aratni és cséplni, mint amennyit a gazdák már meg is igértek a szentesi munkásoknak.

Igy vélekedik a szentesi gazdák vezére a szentesi munkanélküliségről, de elfelejti megmondani, hogy az a négyezer ember hová álljon be cselédnek. A város elöljárósága sem veszi komolyan az egész kérdést. Szentesen mindenki megszokta már, hogy ott ácsorognak a piactéren a koplaló, sötét arcu földmunkások, várakozva arra, hogy hátha mégis elérkezik az idő, amikor az ország urai és a gazdák belátják, hogy bajosan nevezhető életnek, ha valaki kenyeret és vizet reggelizik, lebencslevest ebédel és nem vacsorázik.

Rab Gusztáv.
(Világ)

M. T. BALL
temetésrendező és balzsamozó.
3rd Avenue
Williamson, W. Va.
Felajánlom szolgálataimat és biztositom a legjobb kiszolgálásról.
Diszlárgyakat és képrámákat eladásra raktáron tartok.

Ha becsületes, pontos és jó kiszolgálást akar, forduljon bizalommal hozzánk. — Tizenkét éve szolgáljuk a feleinket.
HAJÓJEGYEK. PÉNZKÜLDÉS
KÖZJEGYZŐI IRODA.
GIORDANO BROS. CO.
bankárok.
MORGANTOWN, W. VA.
164 Plesant Street
FAIRMONT, W. VA.
220 Madison Street.

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre 2 dollár.

KÉSZPÉNZDOLLÁRT KÜLDHET MAGYARORSZÁGBA
és az elszakadt részekre postán és sürgönyileg is.
HAZAI JOGÜGYEKET legpontosabban intézünk elsőrangu hazai ügyvédek utján.
HAJÓJEGYEK a legjobb vonalakra.
AFFIDAVITOK pontos készitése.
BETÉTEKRE 3 százalék kamatot fizetünk.
HIMLER STATE BANK
HIMLERVILLE, KENTUCKY

BANK OF LYNCH
LYNCH, KY.
Bankunk a LEGSZILÁRDABB e vidéken.
Betétek után fizetünk 3 és 4 SZÁZALÉKOT.
Pénzét FELMONDÁS NÉLKÜL bármikor kikaphatja.
NE KÜLDJE PÉNZÉT idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, ahol teljes biztonságban van.
Pénzküldés Hajójegyek

Magyar Bányászok!
Hallottátok a legujabb ujságot? A BÁNYÁSZDOHÁNY gyárosa rémségesen gyarapodott.
A bányászdohányon kivül készíti a
FŐBURDOS DOHÁNYT és A KUBA SZIVART.
Tudjátok meg azt is, hogy mi vagyunk az egyedüli magyar dohány és szivar gyárosok az országban.
KÓSTOLÓT INGYEN KÜLDÜNK!
Megrendelések a következő cimre küldendők:
FRIED TESTVÉREK
gyárosok
269½ PEARL STREET,
NEW YORK, CITY.

SZINIELŐADÁSOKRA
TÁNCMULATSÁGOKRA. BÁLOKRA.
MEGHIVÓKAT
PLAKÁTOKAT, BELÉPŐJEGYEKET
ÉS LUNCH-TICKETEKET
LEVÉLPAPIROKAT, EGYLETI
ALAPSZABÁLYOKAT ÉS
BÁRMILYEN MÁS NYOMTATVÁNYOKAT SZÉP KIVITELBEN ÉS PONTOSAN SZÁLLIT
A Magyar Bányászlap Nyomdája
HIMLERVILLE KENTUCKY

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

HIMLERVILLE, KENTUCKY.

Sürgönycim—Telegram: Miners Journal, Kermit, W. Va.
Telephone: Kermit. W. Va. No. 7.

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.
The Only Hungarian Miners Journal in the United States.

Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban $2.00—Magyarországba $3.00
Subscription Rates: In the United States $2.00 — Hungary $3.00

Megjelenik Minden csütörtökön. — Published Every Thursday.

ANDREW FISHER, Editor.

Magyar Bányászlapot bányászok irják, bányászokról, bányászoknak.
The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879. Second Class Matter at the Post Office of Himlerville, Ky.

ÁLTALÁNOS SZTRÁJKOT

szeretnének a bányaurak, mint azt az egyik bánya tulajdonos szövetség vezető-embere egy ujságirónak kijelentette.

A bányatulajdonos egyenesen a bányászokat okolja, hogy most olyan alacsony a szén ára. Azt mondja, mindjárt jobb árat kapnának, ha a bányászok — általános sztrájkot rendeznének.

Sztrájkra, hosszu sztrájkra van szükség, azt mondja a bánya báró ur, hogy a közönség megriadjon, kezdjen vásárolni.

Azt mondja az elnök ur, csak két lehetőség lenne arra, hogy a szén ára javuljon. Egy nagy sztrájk, vagy egy hosszu ideig tartó káréhiány.

Ez utóbbit azonban nem lehet remélni sehogy se, mert a vasutak 1922-1923-1924-ben olyan sok uj vasuti kocsit csináltattak, hogy minden igényt ki tudnak elégiteni. Igy még a legnagyobb prosperitás idején se lesz káréhiány.

Ezután hát csak egy sztrájk segithetne a bányauraknak. De csakis nekik. A bányászoknak nem. De hát ezt nem bánnák a bányaurak, csak nekik hasznuk lenne.

Mert mi lenne egy általános sztrájk esetén? A szervezetlen bányáknak jól menne a sztrájk alatt, a bányászok igaz keresnének jobban ezekben a bányákban, de csak ideig-óráig. Aztán jönne megint egy nagy visszaesés. A szervezett bányászok megdetörnének még jobban a sztrájk ideje alatt és a sztrájk után nem lenne idejük ujra összeszedni magukat, mert ha megindulna az egész vonalon a termelés, megint csak sok lenne a szén, zárnának a bányák. Egy általános sztrájk tehát csak a bányauraknak lenne nagyon hasznos. Ők hirtelen feltornáznák a szén árát, nagy lenne a profit.

Igy tünik ki, hogy a bányaurak nem is olyan nagy ellenségei a bányászok sztrájkjogának — de csak akkor, ha ezzel magasabb szénárakat, nagyobb profitot remélnek elérni. Ilyenkor még biztatják is a bányászokat egy sztrájkra.

Ha aztán sztrájkba mennének a bányászok, akkor meg izgatnák a közönséget a bányászok ellen, őket okolnák a szén magas áráért.

— — — —

A BÁNYÁSZLAPOT KITILTOTTÁK UJRA

Magyarországból, mint azt a Horthy-kormány amerikai hivatalos lapjából a Népszavából olvassuk.

Nem először és biztosan nem is utóljára történik ez. A magyar kormányok még mindig azt a rövidlátó politikát folytatják, hogy ha egy lap olyan valamit ir, ami a kormánynak kellemetlen, el akarják hallgattatni.

A Magyar Bányászlap a kitiltás után is azt a politikát fogja vallani, amit eddig vallott: földet, munkát és jogot fog követelni a Magyar föld jogázott népének.

— — — —

AZ INDIANAI KAPITALISTA UJSÁGOK

nagy betükkel közlik, hogy a sullivani bányaszerencsétlenség áldozatainak 182,825 dollár kártérítést fizetnek.

A nagy számmal akarják olvasóikat elkábitani, pedig ha utána számolunk, hogy 48 bajtárs után adják ezt az összeget, akkor látjuk, hogy egy hátramaradottnak csak 3000 dollár jut.

És persze hozzáteszik, hogy ime gondoskodás történt a szerencsétlenek hátramaradottjairól. De azt már elhallgatják, hogy eddig még semmi sem történt abban az irányban, hogy kideritsék végre, ki a felelős ezért a borzalmas szerencsétlenségért. Pedig ezt kellene kideriteni és tekintet nélkül arra, hogy ki az illető, meg is kellene azt büntetni. Mert egyszer már végének kellene lenni annak az állapotnak, hogy 48 bányász haláláért senki se lakoljon.

Ha egyszer kideritenék már, hogy a bányaurak szükmarkusága, bünös mulasztása idézi elő az ilyen nagy katasztrófát s egy bányabárót hüvösre is tennének, akkor talán csökkenne a szerencsétlenségek száma.

— — — —

WEST VIRGINIÁBAN

is uj bányatörvényeket szavaztak meg a mult héten. Ezek is nagyszerü ujitásokat tartalmaznak a bányászok életének védelmére. De mit érnek a jó törvények, ha azok betartására nem szoritják a bányaurakat?

Hisszük, az uj törvények életbelépte után talán a bányafelügyelőség nagyobb gondot fordit majd a törvények betartására mint eddig.

MUNKA HIREK.

Rivesville, W. Va. — Egy bajtárs közli, hogy ott a munkabéreket husz százalékkal le akarták vágni, mire a bányászok április elsején ott is abbahagyták a munkát. A társaság most sztrájktörőket akar toboroztatni és azokkal üzemben tartani a bányát. Ottani magyar testvérek kérik a magyar bányászokat, hogy kerüljék azt a helyet.

Wellsburg, W. Va. — Egy testvér tudatja, hogy azon a vidéken sztrájkban állnak a szervezett bányászok, mert a uniont meg akarják a bányaurak semmisiteni. Kérik a magyar bányászokat, hogy ne menjenek oda sztrájktörőknek.

Iselin, Pa. — A bányát novemberben lezárták s környékbeli bányák nagyrésze is le van zárva. A társaságok most open shop alapon akarnak kezdeni és uj munkásokat toboroznak. Kerüljék a magyarok a vidéket, mert arra csak szarájktörő munka van.

Orient, Ill. — Fürjes Ágoston bajtárs irja, hogy ott a bányák le vannak mind zárva.

Milfield, Ohio. — Egy testvér tudatja, hogy a bánya le van zárva az egész vidéken és igy nem érdemes arra menni munkát kereső magyaroknak.

Jenkins Jones, W. Va. — S. P. bajtárs tudatja, hogy ott 3 napot dolgoznak egy héten. A szén 7-18 sukk magos. Lejárókő van. Kárészámra fizetnek 4 ton rás káréért 95 centet. Az élelem és minden nagyon drága. A szenet 6—9 lyukkal kell lelőni és slét is van közte. Nagyon kell tisztitani a szenet és ha piszkot találnak nagyon megvámolják a kárét. Ladológépek is vannak. Nem ajánlja a helyet a hir küldője.

Glen Alum, W. Va. — Egy testvér közli, hogy ott a munka jól megy, de nagyon sok ember van, igy nehéz munkát kapni. Kárészámra fizetnek 3½ tonnás káréért 90 centet. A hir küldője nem ajánlja a helyet.

40 BÁNYÁSZ ELLEN INDITOTTAK ELJÁRÁST A BELÖVÉS MIATT

A Shirkieville bányában, Indianában, 40 bányász ellen inditottak eljárást, mert a belövésnél nem tartják be a törvény rendelkezéseit.

A bányászokat többször figyelmeztették a törvény rendelkezéseinek betartására, azonban a bányászok a figyelmeztetésre nem sokat hallgattak és még az sem birta őket a rendelkezések betartására, hogy az utóbbi négy hétben a belövésnél négyen jártak szerencsétlenül és vesztették életüket.

A bányászokat most bíróság elé állitják és 40 bányászt letartóztattak a törvény be nem tartása miatt.

Nagyon szomoru dolog, hogy a bányászok, akiknek életbiztonságát szolgálják azok a rendelkezések, nem tartják azt be, mert hogyan követelhetik a bányászok vezetői ujabb intézkedések bevezetését a bányászok fokozottabb biztonsága érdekében, ha egyszer a már meglévő rendelkezéseket sem tartják be. Hogyan követeljék a társaságoktól annak betartását, ha a bányászok maguk járnak elől rossz példával, amikor pedig az ő érdekükről van szó.

AZ INDIANAI CO-OPERATIVE BÁNYÁK.

Indiana államban a bányászok által bérelt co-operative bányákat be akarta záratni a bányászok szervezete.

Most olyan formán egyeztek meg, hogy akik az ilyen co-operative bányánál nem akarnak haszonrészesedésre dolgozni, azokat a vállalkozók a rendes szervezeti skála szerint fizetik.

Természetes, hogy ez a megállapodás a válllakozó co-operáló bányászok keresetét még jobban lecsökkenti és állitólag az egyik nagy bányánál a bányászok egy-egy napi munkájukért nem kerestek három dollárt sem egészen.

—o—

UTAHBAN NEM SZABAD NYILT LÁMPÁT HASZNÁLNI A BÁNYÁBAN.

Utah államban törvényben tiltották meg, hogy a bányákban nyitott lámpát használjanak.

A bányatársaságok egyrésze nagy agitációt kezdett ez ellen az üdvös rendelkezés ellen és meg akarták változtatni a rendelkezést.

A terv azonban nem sikerült, mert Utah állam ennek a rendelkezésnek fentartása mellett döntött.

—o—

AZ ALBERTA BÁNYÁKBAN IS VÁGJÁK A BÉREKET.

Alberta szénbányáiban, melyek Lethbridge, Alta körül vannak, a bányatársaságok jegyzékben tudatták a bányászokkal, hogy a béreket levágják.

A bérvágás folytán a bányászok napi keresete 1 dollár 16 centtől 1 dollár 78 centig csökkent. A bérvágás tehát 25—30 százalék munkakör szerint.

CSÖKKENT A VASUTAK SZÉNFOGYASZTÁSA.

1923-ban minden milenyi vasut vonalra 18.1 font szénfogyasztás jutott, mig 1924-ben már csak 17 font.

A csökkenés tehát minden milenél 1924-ben egy egész egytized font.

Ez az egy fontos csökkenés az Egyesült Államok vasutainál több millió tonna szenet jelent.

—o—

A FORD BÁNYÁK TERMELÉSE.

A Ford bányákban Kentuckyban és West Virginiában 1,862,936 tonna szenet termeltek az elmult esztendőben.

Ebből a szénből Ford a saját üzemeiben felhasznált 1,444,536 tonnát, mig a fenmaradó 418400 tonna szenet forgalomba hozták.

A KANSASI SZERVEZET A CO-OPERATIV BÁNYÁK ELLEN.

Mintegy 2000 szervezett bányász a 14. kerület elnökének, Matt Waltersnek vezetése mellett autókon sorra járta Kansas co-operative és szervezetlen bányáit és felszólitotta a bányászokat, hogy csatlakozzanak a szervezethez és hagyják abba a munkát.

A felszólitásnak meg is lett az eredménye, mert a bányászok a meglátogatott bányákban abbahagyták a munkát és kijelentették, hogy beállnak a szervezetbe.

Eddig a következő bányák csatlakoztak: a Sheridan No. 16. co-operative bánya, a Sheridan No. 12. co-operative bánya és a Clemens No. 19. co-operative bánya, továbbá a Raven Block Coal Co., Norris bánya, mely utóbbiak szervezetlen bányák.

A kansasi szervezet nagy mozgalmat inditott a kansasi bányák beszervezése érdekében.

—o—

SZEPTEMBERBEN TARTJÁK MEG A BÁNYÁSZOK ELSŐSEGÉLY NAGYGYÜLÉSÉT.

Springfield, Illinoisban fogják megtartani a szokásos Nemzetközi Elsősegély és Bányász-mentő nagygyülést szeptember 10 és 12-ike között.

A nagygyülést a Bányafelügyelőség védnöksége mellett tartják, versenyekkel egybekötve, melyen kitüntetésben részesülnek azok, akik az elsősegély nyujtásban a legjártasabbnak és legügyesebbnek bizonyulnak a nagygyülés keretében tartandó próbamentési gyakorlatnál.

A nagygyülésen a bányászok és bányatársaságok kiküldöttei a világ minden tájékáról megjelennek és megbeszélik azokat az intézkedéseket, amelyek bányaszerencsétlenség esetén, a bajban levő bajtársak gyors megmentése érdekében legcélszerübbnek tarthatók.

A nagygyülés minden esztendőben fontos határozatokat hoz és ennek az intézménynek tulajdonitható, hogy a bányászokat rendszeresen kiképzik az elsősegély nyujtásban és begyakoroljál abban, hogy miként járjanak el sikeresen bajtársaik mentésénél a bányaszerencsétlenség esetén.

A Bányászlapot bányászok irják, bányászokról, bányászoknak.

Dr. POINDEXTER
FOGORVOS
(Elwood szállodával szemben.)
WELCH, W. VA.
Ha elsőrangu munkát akar, olcsó áron, forduljon bizalommal hozzám. Én a munkámért felelősséget vállalok.
A legtöbb magyar hozzám jár, jöjjön a többi is és győződjön meg arról, hogy elsőrangu kiszolgálásban részesül.

LOGAN COUNTY BUS CO.
LOGAN, W. VA.
Nappali és éjjeli autójáratok Logan County bármely részébe. Kényelmes automobilok. Telephon szolgálat.
Ha automobilra van szüksége, keressen fel bennünket.

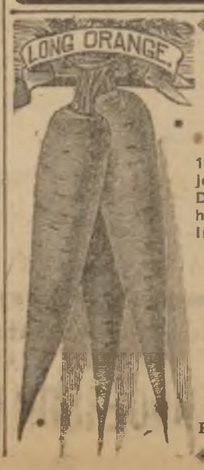

KÁLLAY TESTVÉREK
1925. évre szóló kertészeti árjegyzékünk ismét megjelent, mely magában foglalja mindennemü Gyümölcs, Diszfákat, Diszbokrokat, Rózsákat, Gazdasági konyhakerti és virágmagvakat, Szoba növényeket. Irjon Ön is egy példányért az alábbi cimre:
KALLAY BROS. CO.
PAINESVILLE, OHIO.
B. 1.

VIGYÁZZON MAGÁRA!

mert itt a veszedelmes és egészségtelen hideg és nedves időjárás. Használjon ellene Juvito Pure Herb Teát és Juvito Balsam for Colds' meghülés elleni kenőcsöt. Egy pittsburghi orvos azt irja e két szerről, hogy utolérhetetlenek. Fővegyészünk, Sajó Sándor, a budapesti Szt. István kórház, Zita kórház és a bakácstéri szülészeti kórház volt gyógyszerésze készíti e szereket és az ő neve garanciája e szerek kitünő voltának. Miért ne kisérelje meg On is?

Juvito Balsam for cold's 35c
Juvito Pure Herb Tea $1.00

Kapható drugstorokban és grocery stórokban, vagy direkt a gyárostól is megrendelhetök:

JUVITO GYÁR
Bielek Mfg. Co.
5151 BUTLER STREET.
PITTSBURGH, PA.

A MAGYAR NEMZET TÖRTÉNETE.

A trianoni békekötés után mely szegény hazánkat megcsonkitotta, fokozottabb mértékben fordul minden hazafiasan érző magyar figyelme a mult felé. Mint a vándor utja fordulópontján, ugy tekint a magyar nemzet vissza arra a hosszu pályára, melyet "annyi balszerencse közt, oly sok viszály után" Isten jóvoltából megfutott, hogy bátorságot, bizalmat meritsen a jövőhöz. Irodalmunk elég gazdag nagy munkákban, melyek a multat tárják fel előttünk. De oly történelmi mü, mely a nagyközönség igenyeinek megfelel, mely tudományos és népszerü egyszersmind csak egy van irodalmunkban s ez dr. Szalay József korán elhalt történetirónk "A magyar nemzet története" cimü 4 kötetes müve, melyet dr. Barótl József dolgozott át, rendezett ujra sajtó alá. A négy vaskos kötet 1000 illusztrációval van ellátva. Tudományos becséért a Magyar Tudományos Akadémia a Szilágyi István-féle nagy jutalommal tüntette ki. Népszerü voltáért az olvasóközönség kiváló rokonszenvvel fogadta. Az első kötet tartalma: "Magyarország az Árpádház kihaltáig", a második kötete: "Magyarország a mohácsi vészig", a harmadik kötete: "Magyarország a Habsburg-házból választott királyok korában" és a negyedik kötete: "Magyarország I. József trónralépésétől a legujabb korig." A magyar történelem tanulmányozásának és megismerésének ez a négy kötet a legjobb forrása. Ezen négy kötetnek rendes bolti ára $15, azonban, hogy a nagyközönség könnyebben hozzáférhessen, az amerikaszerte előnyösen ismert Kerekes Testvérek magyar könyvkereskedő cég 208 East 86th St., New York, e hó végéig féláron, tehát $7.50-ért szállitja. A szállitásért járó portóköltséget a rendelő fizeti. Ajánljuk mindenkinek, hogy használja ki e nagyszerü alkalmat és szerezze be ezen négy kötetet, mert abban mindig örömüket fogják lelni. A cég kivánatra bárkinek szivesen küldi igyen teljes könyv-, kotta-, lemez- zongorahenger-árjegyzékét.

KISS EMIL BANKHÁZA
A Magyar Királyi Postatakarékpénztár képviselője
Az Északamerikai Egyesült Államok területén
UJ CIMÜNK
Fourth Ave. at 9th St.
NEW YORK
ALAPITVA 25 ÉV ELŐTT

KÖRUTAZÁSI JEGYEK LESZÁLLITOTT ÁRON

NEW YORKBÓL BUDAPESTRE ÉS VISSZA $192.50
és U. S. Revenue Tax
Egy kitünő alkalmat ajánlunk önnek: ellátogathat az óhazába leszállitott harmadosztályu körutazási kiránduló jeggyel Utasainkat külön vonat viszi Hamburgtól utazásuk céljáig, tapasztalt vezetők felügyelete alatt.

Itt lakó idegenek, akik 12 hónapon belül visszatérnek, nem esnek a quotatörvény korlátozása alá. — Foglalja le idejében helyét.

Visszatérési engedélyért és más felvilágositásért forduljon bármely helyi ügynökhöz, vagy
UNITED AMERICAN LINES
35—39 B'way, New York.

HA egyletének meghivóra, levélpapirra, boritékra, báli belépő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelü nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

HA NEM AKAR TÖBBÉ A BÁNYA MÉLYÉBEN DOLGOZNI,
HA MEGUNTA A GYÁRI MUNKÁT,
HA MEG AKAR SZABADULNI A NAGYVÁROS ZAJÁTÓL, MENJEN LE FARMEROSKODNI
KOSSUTHVILLERE
Floridao magyar falujába, az örök napsugár hazájába
Csekély összeggel házat és farmot vásárolhat magának. — Florida egyik leggyönyörübb helyén fekszik
KOSSUTHVILLE,
a magyar falu, amelyet előkelő amerikaiak épitenek az amerikai magyarság részére. Részletes felvilágositást ad mindenkinek, aki ir érte és megküldi mindenkinek az érdekfeszitő könyvecskét Florida és a magyar falu szépségeiről. Levelét igy cimezze:
MANDEL ERNŐ
799 Broadway, New York City.

NINCSEN PÁRJA
A
DIANA SÓSBORSZESZNEK
A
KORONÁVAL
EZ A HIVATALOS PECSÉT VAN RAJTA:
Csak akkor valódi, ha a pecséttel van ellátva, ha sima üvegben van és dugója parafa.
1 NAGY ÜVEG ..... $—.75
3 NAGY ÜVEG ..... $ 2.—
6 NAGY ÜVEG ..... $ 3.25
12 NAGY ÜVEG ..... $ 6.—
A SZÁLLITÁST MI FIZETJÜK.
CLEVELANDI
KORONA GYÓGYSZERTÁR
2812. EAST 79th STR. CLEVELAND, OHIO
Pénzt a rendeléssel küldje be azonnal, mig a készlet tart.

KIUTASITOTTAK EGY BÁNYAMANAGERT MEXIKÓBÓL, MERT MEGSÉRTETTE A BÁNYÁSZOK SZTRÁJKJOGÁT

Mexikóban a törvényekben biztositva van a bányászok szabad szervezkedése és a sztrájkhoz való törvényes joga.

A törvények rendkivül szigoruak azokkal a munkaadókkal szemben, akik a munkásoknak ezt a jogát ki akarják játszani vagy ennek a törvényes jognak az érvényesülését lehetetlenné teszik.

George Wilkins amerikai embert managernek választotta meg a The El Ooro Mining Company, Zacatacasban, Mexicoban.

Az uj managernek első dolga volt, hogy jegyzéket akasztott ki a bánya bejárata elé, melyben bejelentette, hogy a bánya open shop bánya attól fogva és a bányászok az általa megszabott feltétel mellett fognak ezentul dolgozni. Egyuttal tudomására adta a bányászoknak, hogy a bányatelepen nem tür meg többé szervezett bányászt, a szervezet vezetőségének pedig meghagyta, hogy azonnal hagyja el a telepet és figyelmeztetett minden bányászt, hogy aki szervezetben marad, vagy a szervezetet bármilyen formában támogatja, vagy részt vesz szervezkedési mozgalmakban, annak kiadják az utját és többé a bányában nem dolgozhat.

A bányászok megdöbbenéssel értesültek az uj manager tervéről és még elkeseredettebbé vált a hangulat, mikor értesültek, hogy az uj manager még fegyveres embereket is fogadott fel ezen intézkedésének végrehajtásához és egy fehér gárdát szervezett, akik az ellenszegülőkkel elbánjanak.

A bányászok szervezetükhöz fordultak és onnan kértek oltalmat az uj manager tulkapásai ellen s egyuttal azonnal sztrájkba léptek.

A szervezet azonnal megvizsgálta az ügyet és felhivta a managert annak a mexicoi törvények tiszteletben tartására, mely kimondja, hogy minden mexicoi polgárnak joga van bármely szervezethez tartozni és tetszésük szerint szervezkedni, a mennyiben a törvény keretein belül maradnak.

Wilkins azonban nem hallgatott a szervezet vezetőségére, mely őt a törvények betartására szólitotta fel, hanem a sztrájkban levő bányászokra uszitotta a fegyveres bérenceit.

Mikor a mexicoi szervezet központja értesült erről, a kormányhoz fordult a munkások védelméért.

A kormányzóság kiküldötte a helyszinre a munkaügyi minisztérium több tisztviselőjét, akik aztán megállapitották, hogy az uj manager, Wilkins, megsértette a mexicoi polgárok alkotmányos jogát a rendelkezésével és ezért arra itélték, hogy azonnal el kell hagynia az országot.

Wilkins hiába szaladt fühözfához, hiába akarta visszavonni a sérelmes rendelkezést, mert a szervezet ottani vezetősége nem akarta tovább is megtürni azt az embert, aki azelőtt olyan semmibe vette a figyelmeztetést és olyan durván bánt el a szervezet vezetőségével és a bányászokkal. Nem akarta, hogy ezek a dolgok még egyszer megismétlődjenek, mert nem tarthatta igaznak Wilkins változását, hiszen még a kiutasitást kimondó végzés előtti napon is ugy nyilatkozott, hogy le fogja törni minden áron az ellenszegülő bányászokat és a mexicoi bányákat mind felszólitja, hogy hasonló rendszabályokkal pusztitsák ki teljesen a szervezetet és törjék le a szervezest bányászokat.

A bányabárók se tudtak semmit sem tenni érdekében és igy Wilkinst előbb Lareda, mexicoi határvárosba vitték és onnan aztán áttoloncolták az amerikai határon, mint azt a mexicoi bányászszervezet hivatalos lapja megirta.

Wilkins most már elmélkedhet afelett, hogy érdemes volt-e neki a munkások tönkretételén dolgozni, azokén a munkásokén, akik a bánya mélyén véres verejtékkel izzadják ki azt a hasznot, amiből tulajdonkép az ő manageri fizetését is adták.

—o—

ROSSZAK A MUNKAVISZONYOK MONTANÁBAN.

Montanában a szénipar helyzete nagyon mostoha. A bányák nagyrésze le van zárva és azokban a bányákban, ahol dolgoznak, csak pár napi munka van és zsufolva vannak emberekkel, ugy hogy egymás miatt nem tud nak keresni.

A nyárra a kilátások nem sok jóval kecsegtetnek és még annyi munkára sem számitanak idén nyáron Montanában, mint amennyi szokott lenni.

A BERWIND-WHITE FIZETÉS LESZÁLLITÁSA

Már hirt adtunk róla, hogy a Berwind-White Coal Mining Company leszállitotta a bányászok fizetését husz százalékkal és ujabb fizetésleszállitást is helyezett a közeli hónapokban kilátásba.

A Berwind-White természetesen a jelenlegi szénárakkal okolja a fizetés leszállitását, a miben ők — kivételesen — szemérmetlenül hazudnak a bányászaiknak.

Igaz ugyanis, hogy a szén ára lenn van, igaz az is, hogy a társaságok legnagyobb része képtelen a jelenlegi árak mellett dolgoztatni, de mindez nem vonatkozik a Berwind-White csoportra.

A Berwind-White-ok ugyanis szenüket kitünő áron adják el még ebben az egész évben a new yorki földalatti és földfeletti vasutaknak, miután ezek a vasutak is az ő tulajdonukat képezik.

Igaz, hogy a teljes termelésüket nem szállithatják e vasutaknak, de az is igaz, hogy a vasutaknak szállitott szén oly magas áron van számlázva, hogy a többit bátran eladhatnák a piaci áron s még akkor is megfizethetnék a rendes munkadijat.

—o—

JUNIUS 29-ÉN LESZ A KEMÉNYSZÉNBÁNYÁSZOK NAGYGYÜLÉSE.

A keményszénbányászok bérszerződése augusztus 31-én jár le, addigra tehát a bányászoknak és a bányatársaságoknak meg kell állapodni az uj bérekben.

A három keményszénkerület vezetősége most tartott összejövetelén elhatározta, hogy a keményszénbányászok nagygyülését junius 29-ére Scrantonba, Pa., hivja egybe.

A scrantoni gyülésen fogják megállapitani azokat a feltételeket, amelyek alapján a bányatársaságokkal közös gyülésen, mely valószinüleg juliusban lesz megtartva, a tárgyalások folyni fognak.

BÁNYÁSZHALÁL.

Thomas Kean bányász Mahoney City, Pa.-ban egy sziklaréteg alátámasztásával volt megbizva a bányában, mely felett homokos réteg huzódott el.

Kean már több oszlopot helyezett a szikla alá, mikor az megmozdult és a szerencsétlen bajtársunknak a lábára zuhant, ugy hogy nem tudott onnan kiszabadulni.

A közelben dolgozó egyik bajtársa segitségére akart sietni, azonban a szikla felett levő réteg folytonosan omlott alá Keanre, ugy hogy nem lehetett hozzáférni életveszedelem nélkül.

Kean tudta azt, hogy percek alatt a halál vár reá, mert a folytonosan ömlő szén és porréteg már félig betemette és mikor bajtársa segitségére akart mégis lenni, elutasitotta őt azzal, hogy az ő ideje lejárt, őt nem lehet már onnan kiszabaditani és hagyja magára, mert még bajtársa is odapusztul.

És a leomló szén és porréteg be is temette a derék bajtársat, aki még halálán is arra gondolt, hogy az ő életének megmentéséért, ami kilátástalan volt, ne kockáztassa társa életét.

A hatalmas szikla és a leomlott rétegek eltakaritásán két napig dolgoztak a bányában, mig ki tudták szabaditani onnan Kean holttestét.

—o—

MI A BOLDOGSÁG?

David Grayson mondta: "A boldogság majdnem mindig a nehéz munka közelében található. A boldogság szereti az embereket a munka mellett látni. Nem a palotákban található, hanem a gabonaföldek, a gyárak és a munkaasztalok mellett bujkál. Ha egy pillanatra feltekint a munkájától, ugy meg fogja látni azt, de ha erősen kutatja, hol van, akkor eltünik a szemei elől". Ha Ön nehéz munkát végez, ugy az Ön egész testének jó erőben kell lenni. Ha Ön a Triner's Keserü Bort használja a gyomra és a beleinek rendbentartására, akkor mindig jól fogja magát érezni. Kitisztitja a beleit, elősegiti a vese és máj müködését, jó étvágyat szerez és nyugodt álmot biztositt Önnek. Menjen a drugstórosához vagy a gyógyszerészéhez és vegyen egy üveggel. Tartson egyuttal két igen hatásos orvosságot az Ön gyógyszerei között: Triner's Cough Sedative-t, mely kitünő hülés esetén és Triner's Liniment-et, mely gyorsan segit reumatizmus és neuralgia esetén. Irjon a Triner gyógyszerek teljes jegyzékéért Joseph Triner Company, 1333—45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. cimre.

—o—

A SZÉLVIHAR ÁLDOZATA.

William Norris az uton tartott lakása felé, mikor West Frankforton, Illinoisban a tornadó pusztitva vonult végig.

Norrisra az egyik ház teteje rászakadt, amit a vihar sodort le és a szerencsétlen bajtársunkat halálra zuzta.

—o—

A POND CREEK POCAHONTAS COAL CO. VESZTESÉGE.

A Pond Creek Pocahontas Coal Co. most közölt sztétmentje szerint a társaság 1924-ben ötvenezerötvenhárom dollárt vesztett. Ugyanez a társaság az előző évben tizenkilencezer dollárt keresett az üzemen. Most egy-és-egynegyed millió dollárt kérnek kölcsön részvényeseiktől, hogy ujabb befektetéseket eszközölhessenek.

—o—

KERESTETÉS.

Balogh János Tar (Heves megye) születésü egyént keressük, aki 1911-ben Duquesneben lakott. Aki tudja cimét, legyen szives kiadóhivatalunkat értesiteni.

Dr. B. J. FARRELL
fogorvos
Williamson, W. Va.
First National Bank Bldg.
Room 4—6.
Kitünő fogmunkákat készitek. Fog- és gyökérhuzás érzéktelenitéssel. Uj fogakat és fogtömeséket jutányos áron vállalok. Pontos és figyelmes kiszolgálás.

SOUTHERN
által készitett
ICE CREAM
kitünő és tiszta gyártmány.
"Ez a legfelségesebb"
SOUTHERN REFRIGERATION CO., Inc.
(Williamson Hospital mellett.)
WILLIAMSON, WEST VIRGINIA.

Magyar Bányászok!
Ne csináltasson ruhát mindenféle futóbetyárral. Mert ez vagy nem szállitja, vagy becsapja.
JÖJJÖN HOZZÁM. Én elsőrendü munkát adok.
ÁRAIM OLCSÓK.
Magyarul beszélünk.
JOS. F. STERBA, szabó
War, W. Va.

BATES SANATORIUM
Hullámfürdők és a gyógyfürdők minden faja villany kezelés, maszszázs és dietikus étrend.
Phone 142.
202—204 Fifth Avenue
Huntington, W. Va.

HA egyletének meghivóra, levélpapirra, boritékra, báli belépő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelü nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

FIRST NATIONAL BANK
North-Fork, W. Va.
Bankunk legszilárdabb e vidéken. Betétek után fizetünk 3 százalékot.
Pénzét felmondás nélkül bármikor kifizetjük.
Ne küldje pénzét idegen bankokba, hanem helyezze el nálunk, ahol teljes biztonságban van.
PÉNZKÜLDÉS. HAJÓJEGYEK.
JOGÜGYI DOLGOK.

Brankovits: A szabadságharc története (138 pompás képpel) ... $1.50
Benda: A béke kálváriá utjain —.75
Bizonfy: Az angol-magyar és magyar-angol szótár ... $3.50
Gruncza: Kossuth Lajos élete, müködése és halála ... $1.20
Gruncza: Nevető Magyarország (Adomagyüjtemény) 2 kötet. $1.50
Schidlof-féle angol nyelvtan ... $1.50
Amerikai Nyelvmester ... $1.50
Angol Nyelvtan ... —.75
Piatnik kártya ... —.75
Vető kártya ... —.50
Király Ernő, Vajda Frigyes és más müvészek lemezei állandóan raktáron.
KULDJON $1.00-T ÉS 10 CIMET ÉS MI KULDUNK ONNEK TIZ ERDEKES REGÉNYT.
— Kérjen részletes könyv-, kotta-, lemez- és zongorahenger árjegyzéket.
Rendeléseket utánvéttel eszközlünk.
KEREKES TESTVÉREK
Amerika legnagyobb magyar könyv- és zenemü kereskedése
208 EAST 86th ST., NEW YORK, CITY

MULATSÁGOK A MAGYAR BÁNYAPLÉZEKEN.

(Minden egylet báli hirdetését ingyen közöljük e rovatban, mely egylet a Magyar Bányászlap nyomdájában készitteti a mulatsághoz szükséges nyomtatványokat.)

A Verhovay Segély Egylet 310-ik osztálya Lynch, Ky. 1925 évi **május hó 2-án, szombaton** a No. 1. Y. M. C. A. Hallban, saját pénztára javára

FÉNYES BÁLT

rendez, melyre a helybeli és környéki magyarságot tisztelettel meghivja és elvárja a rendezőség. — Hüsitő italokról és ételekről gondoskodva van. — A zenét a Lynchi Rézbanda szolgáltatja Kukta János karmester személyes vezetésével. Belépti dij: férfiaknak $1.00, nők nem fizetnek. — Kezdete este 7 órakor, vége soha.

A Verhovay Segély Egylet 208-ik osztálya Filbert, W. Va. **1925. évi május hó 23-án, szombaton** az Elbert, W. Va. No 7 Hallban, saját pénztára javára

FÉNYES BÁLT

rendez, melyre a helybeli és környéki magyarságot tisztelettel meghivja és elvárja a rendezőség. — Hüsitő italokról és ételekről gondoskodva van.—A zenét a Gary-i 11-es Magyar Rézbanda szolgáltatja. — Belépti dij: férfiaknak $1.00, nők nem fizetnek. — Kezdete este 7 órakor.

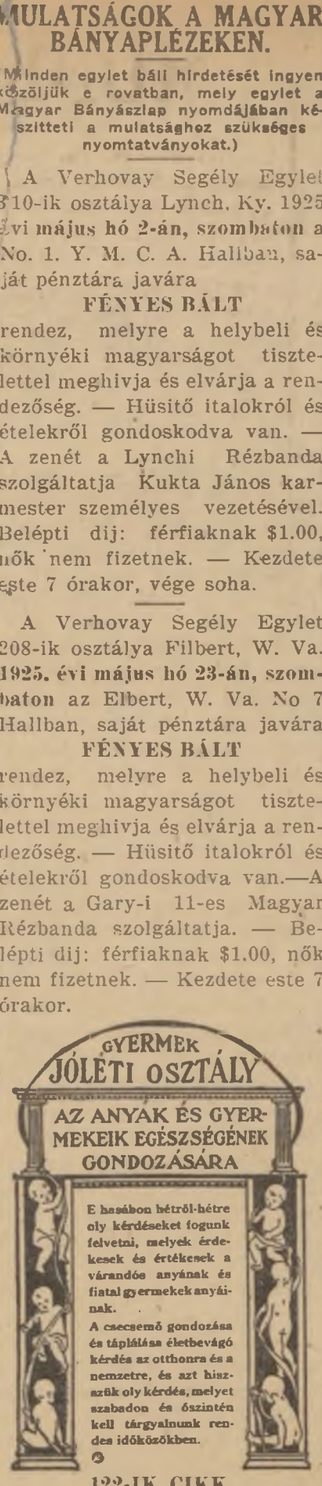

Gyakran előfordul az, hogy az anyák nem tudják bébijüket táplálni és ezért szükségesnek látják valamilyen más táplálékról gondoskodni.

A Bordens Eagle tej az anyatej legjobb helyettesitője és az orvosok tisztasága és könnyü emészthetősége miatt ajánlják.

Ha ezt a hirdetést beküldi a The Borden Company, Borden Building, New York, cimére, saját anyanyelvén fog kapni utasitást, hogyan táplálja babyjét Eagle tejjel.

6

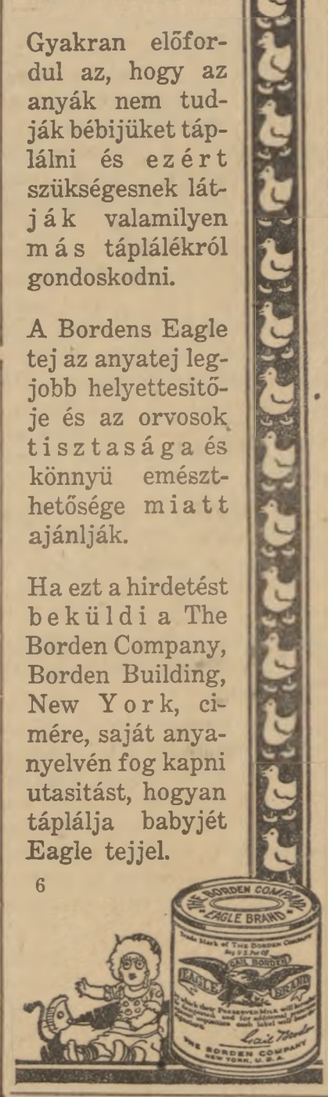

AMERICAN TAILORING COMPANY
Day & Night Bank Building
WILLIAMSON, W. VA.
RUHÁT ott csináltasson, ahol jó árut adnak és becsületes kiszolgálásban részesül.
27.50-TŐL 45.00 DOLLÁRIG.
Elsőrangu finom ruhát csinálunk.

BANKUNK
sziklaszilárd és minden tekintetben jó, pontos kiszolgálásban részesiti fejeit. Ne tartsa pénzét otthon. Ne küldje idegenbe, hanem tartsa nálunk.
BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉKOT FIZETÜNK. Betéteket felmondás nélkül fizetjük vissza.
The Bank of Masontown
Masontown, W. Va.

Minden használatnak megfelel a jó sósborszeszes
PAIN-EXPELLER
Ha reuma, vagy neuralgia bántja, ugy dörzsölje be a fájós testrészt ezzel a kiváló és minden családban használt sósborszeszszel, melynek hatása gyors segitséget fog eredményezni.
Kapható minden drug-storeban 35 és 70 centért. Vigyázzon a Horgony védjegyre.
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

DR. O. D. CROUT
Chiropractor
POOR-FORK, KY.
Ön sok mindent próbált, hogy visszanyerje egészségét. Kezeltesse általam magát, az én gyógymódom a legjobb! Kezelésem által biztosan ujra egészséges lesz!

ÁLLAMI SZABADALMAT
szerzek jó eszméire. Küldje találmánya egyszerü rajzát, vagy mintáját INGYENES tanácsért.
ZOLTAN H. POLACHEK
Patent Attorney — Prof. Engineer
70 Wall St., New York

HUNTINGTON BANKING & TRUST CO.
HUNTINGTON, W. VA.
Egy jó bank — egy jó városban.
Helyezze el nálunk pénzét!

KÉZI MUNKÁK
Importált D. M. C. Pamutok. Delin és Berliner kendők. Kész áruk. Járdos áruk nagy raktára.
Kérjen ingyen árjegyzéket. Vidéki rendelést 24 óra alatt szállitunk.
CHAS. K. GROSS CO.
8803 Buckeye Rd. Cleveland, Ohio.

Dr. O. M. WHITT
fogorvos
Dr. W. F. McCOY utóda.
MATEWAN, W. VA.
MAGYAR BÁNYÁSZOK!
Évek óta veletek vagyok. Évek óta szolgállak ki benneteket. Mindig jó és becsületes munkát végeztem.
Ha bármire van szükségtek, gyertek hozzám.

WELCH VIDÉKI MAGYAROK!
Külföldi Osztályunkat megnyitottuk. Az óhazába pénzt küldünk, dollárban vagy hazai pénzben. Arfolyamaink olcsóbbak, mint akármelyik más bankban. Pénzszekrényeink tüzbiztosak s berendezésünk a legjobb az egész County-ban.
Alaptőke $100,000.00 Tartalékunk $40,000.00
MERCHANTS AND MINERS BANK, WELCH, W. VIRGINIA.
TAMÁSI ÁRON, a Külföldi Osztály vezetője.

AZ "OCCIDENT" GARANCIÁJA.
Mi garantáljuk azt, hogy az "Occident" liszt nem csak jó minőségü, hanem sokkal jobb, mint más liszt. — Ön készithet belőle olyan kitünő kenyeret, mely minőségben, fehérségében, izletességében és általában minden egyéb tekintetben sokkal jobb, mint amilyen kenyeret Ön más liszből készithetne.
Ezen garancia folytán, minden kereskedőt utasitottuk, hogy fizesse vissza a vételárat minden olyan vevőnek, aki nincs megelégedve az "Occident" liszttel.
A mi ajánlatunk.
Kisérelje meg egy csomag "Occident" liszt és készitsen abból annyi kenyeret vagy tésztafélét, amennyit akar. Ha Ön nem győződne meg arról, hogy az jobb, mint bármely más Ön által azt megelőzőleg használt liszt, ugy vigye vissza a csomagban megmaradt liszt és Visszakapja Az Ön Pénzét. A kereskedő, minden további nélkül, visszatéritl azt.
TUG RIVER GROCERY COMPANY
WILLIAMSON, WEST VIRGINIA.

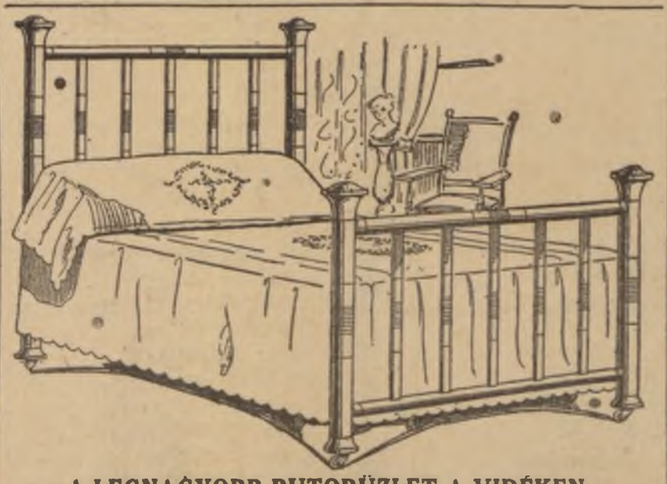
A LEGNAGYOBB BUTORÜZLET A VIDÉKEN.
Elsőranga butorok, szőnyegek, kályhák, hangszerek lemezek
Részletfizetésre is eladunk.
HÁZHOZ SZÁLLITJUK A MIT VESZ!
THE ANDERSON HOUSE FURNISHING CO.
NORTH-FORK, W. VA.

BULGÁR NÖVÉNY TEA

(A BULGÁROK VÉR TEÁNAK NEVEZIK.)

"Közel 60 éves vagyok, azonban ép ugy érzem magam, mint 30 éves koromban. Hetenként egyszer vagy kétszer egy csésze Bulgár Teát iszom. Ez erossé és egészségessé teszi és ezért érzem magam fiatalnak", mondta H. H. Von Schlick, a Bulgár Növény Tea gyárosa.

A rossz hülés meggyógyitása céljából igyon egy csésze forró teát lefekvés előtt. Rossz hülésből sokszor származik influenza és tüdőgyulladás és ezrek halnak meg évenként.

Betegek vigyázzanak és ne használjanak mindenféle megbizhatatlan gyógyszert. Az én Bulgár teám jó reumatizmus, dugulás, gyomor, máj, vese és vér bajoknál.

Ne feledje, hogy ezen teát betegek részére 25 esztendeje készitem és milliók használják azt. Kérje az én valódi Bulgár Teámat nevemmel a piros és sárga dobozon. Ára 35c — 75c — $1.25.

JEGYZET: Családok vegyék az én 5 hónapos nagy családi dobozát. Ha az Ön gyógyszerésze nem szolgálhat a nagy dobozzal — küldjön nekem $1.25 és azonnal elküldöm Önnek. Cimem: H. H. VON SCHLICK, President — Dept. A. — 822 Locust St. PITTSBURGH, PA.

Mi lesz a United Mine Workers sorsa?

Tisztelt Szerkesztő ur,

olvastam az Önök lapjából azt a cikket, mely igy szól — "Mi lesz a United Mine Workers sorsa" azaz, hogy mi lesz a bányászok sorsa.

Azt irják Önök ebben a cikkben, hogy az összes bányákat be kell szervezni és akkor a szervezet fog arról gondoskodni, hogy minden bányában egyformán dolgozzanak és egy kompánia sem dolgozhatna többet mint a másik.

Tehát szerkesztő ur az én nézetem az, hogy a bányászokat be kell valóban mind szervezni, de csakis az összes iparágakban lévő munkásokkal együtt, egy közös nagy szervezetbe. A munkások közösen termelnek mindent és ennélfogva csakis egy közös szervezetre van szükségük, hogy a tőkével szemben egységesen léphessenek fel. Mert ha nem egy szervezetük van a munkásoknak, ugy az nagyon káros, amint azt a jelenlegi helyzetben is láthatjuk.

Ha bányászok munkabérharcban állnak, azért a többi munkások dolgoznak és a bányászokat letörik a gyári munkásokkal, vagy más, a városokban található munkanélküli elemekkel.

Ugyanugy ha az egyik gyár munkásai, vagy egy ugyanazon gyár más szakmában lévő munkásai harcban állnak a munkaadójukkal, a másik gyár, vagy másik szakma munkásaival törik le őket.

A munkásokat tehát egymás letörésére használják fel, pedig minden munkás egyformán elégedetlen a helyzetével, a gyári munkás ép ugy, mint a bányász.

Igy tapasztalatból tudjuk azt, hogy ha a munkások csak szakma szerint szervezkednek, az nem ér semmit sem s nem egyéb mint a munkásság lassu haldoklása ehbérek mellett.

A tultermelés is azért van, mert a munkát nem a munkások irányitják. A termelést a munkásoknak kellene korlátozni, mert a tőkések soha sem fogják azt megtenni. A tőkések abból és avval szállitják le a munkabéreket, hogy több termelés van, nem lehet az árut elhelyezni, le kell szállitani a béreket, hogy versenyképesek legyenek, stb. hajtogatják a munkaadók és a bérleszállitás folytán nem lesz semmivel sem jobb a helyzet, nem fogy el több áru, csak a munkásság nyomora nő.

Nem elég tehát, hogy az összes bányák be legyenek szervezve, mert ha minden bánya be is volna szervezve és a munkások két évre szerződést kötnének a társaságokkal, akkor is ki volnának szolgáltatva a bányászok a bányabárók kénye-kedvének, mert a bányabárók akkor dolgoztatnának velünk a mikor akarnak és ha nem akarnák, nem dolgoztatnának bennünket. A termelés tehát bizonytalan volna igy is, amint az jelenleg is van.

Ma is keveset dolgoztatnak a bányák, a bányászoknak pedig megélhetés kell és miután egyszer dolgoznak, egyszer nem dolgoznak, igy amikor munka van, a bányászok megfeszitik teljes erejüket és azt tartják főnek, hogy mennél több kárét kapjanak. Mikor aztán felhalmoztak egy nagy csomó szenet és közben a szerződés is lejár, a bányák tulajdonosai egész nyugodtan lezárhatják a bányákat, mert van szenük bőven és a drágán eladott szénből bőven kárpótolhatják magukat a lezárásért.

Ugyanez a helyzet a gyári munkásoknál is. Nekik sem az a fő, hogy tisztességes bért fizessenek, hanem az, hogy mennél több órát dolgozzanak, mert akkor annál többet kapnak. Igy áll elő aztán a gyáriparban is a tultermelés.

Tehát nem igaz az az állitás, amit a tőkések mindig hangoztatnak, hogy a munkás megakadályozza a termelést, mert éppen ellenkezőleg van, a munkás tultermelést végez és a tőke az, mely megállitja az üzemeket, hogy azzal a béreket levághassa.

A mai rendszer tehát nagyon káros a munkásokra. Először, mert leszoritják a munkabéreket, másodszor, mert kidobják magukat a munkából és harmadszor, mert erejüket túlfeszitik és igy három ember munkáját kettő végzi el.

Ezen az állapoton pedig nem tudnak a különböző szakszervezetek segiteni, csakis egy közös nagy ipari szervezet tudná a kérdést megoldani, mely ugy tanitana, hogy ami holnapra kell, azt csak holnap termeljük ki, nem pedig máma, mert fölöslegre nincs szükségünk és akkor mindig van termelés és nem kell lezárni sem a bányát, sem a gyárat.

Tisztelt Szerkesztő ur, nagyon örvendek annak, hogy Ön is azt mondja, hogy ezen embertelen szokáson változtatni kell, mert nem vagyunk Oroszországban, hanem Amerikában és annak is a közepében. (Ezt Pintér Vince irta ápr. 2-iki lapban.) Ez bizony helyes.

Ugyebár azt irja Ön (Pintér Vince irta), hogy a kormánynak szem előtt kellene tartani a kis kompániákat, mert a kis kompániák a háboru alatt tudtak csak szenet termelni, hogy a hazát a győzelemhez segitsék.

Én azt mondom, hogy ha valaki azért termeltet szenet, hogy azzal sok milliókat lemészároljanak, akkor jobb lett volna, ha senki sem termelt volna egy darabot sem, mert az ilyen termelés felesleges termelés.

Mert Amerikában vagyunk, épen azért tartja a kormány szem előtt a kis kompániákat, hogy dobra kerüljön a róka lyukjuk amiért győzelemre segitették egynéhány tőkés részére a hazát.

És azt irja Ön (Pintér Vince irta), hogy két-három éves gyermekeket kidobnak az apa bünéért a lakásból. De mit is csinálna a bányabáró a két éves gyermekkel? Az még nem tud házrentet fizetni, se szenet termelni és mert Amerikában vagyunk, igen az apa bünös, még pedig nagyon bünös, mert megélhetést követel munkája után családja részére is és igy ki kell őt dobni családostul, mert Amerikában vagyunk.

Tehát tisztelt Szerkesztő ur, a hazát csakis ugy lehet győzelemre segiteni, ha mindnyájan közösen termelünk minden jót és ezeket közösen használjuk el, mert Amerikában vagyunk.

Szerkesztő ur, én nem birom Önt megérteni, hogy egyik szavában elitéli az embertelenséget, a másik szavában meg gyülöli ezt az országot, mely kiküszöbölte az embertelenséget, mert Amerikában vagyunk.

Tehát Szerkesztő ur, szépen felkérem Önt és kérem legyen szives válaszolni nekem erre a kérdésemre, és nagyon fogok örvendeni, ha megmagyarázza ezt nekem. Nem is tételezem fel, hogy Ön csak rongyos három elemit végzett, mint én és ezért kérem irja meg, hogy milyen üggyel-móddal gondolja Ön az embertelenséget kiküszöbölni, mert Amerikában vagyunk.

Tisztelettel

Balogh Lajos,
Peach Creek, W. Va.

Balogh Lajos ugy látszik azok közé az emberek közé tartozik, akik azt hiszik, hogy ha ujságokból olvasott, de meg nem értett mondatokat a fejükbe vesznek és azt szavalják — azt hiszik már előre is vitték a munkások sorsát.

Rendben van Balogh testvér, mi helyesnek találjuk az egy szervezetbe való tömörülést: és ez meg is van: American Federation of Labor a neve! És mégis csak beteg a szénipar.

Balogh testvér, szavalással nem lehet előre jutni. Azokért a célokért, melyeket prédikálunk tenni kell. Ön most olyan helyen dolgozik Logan megyében, ahol a szervezetnek szüksége van harcosokra. Meglátjuk köztük lesz-e Ön.

TÉNYEK A GYÖNYÖRÜ FLORIDA KELETI PARTVIDÉKÉRŐL

Az alábbi közlemény Florida keleti partvidékének, Saint Lucie Countynak és Fort Piercenek rövid ismertetésével foglalkozik. Szinigazságot tartalmaz és ennélfogva távol áll minden legcsekélyebb nagyitástól, de ha a t. olvasónak a helyzet valódisága felől dacára ezen állitásnak bármi iránt némi kételyei támadnának, akkor telefon, táv irat avagy posta utján forduljon azonnal a fort piercei kereskedelmi kamarához (Chamber of Commerce), amely az érdeklődőknek mindenkor készséggel ad felvilágositást.

A keleti partvidék és Saint Lucie County

A keleti partvidék (East Coast) a festői szépségü Indian River mentén terül el, melyet sok száz mértföldre terjedő keskeny sziget választ el az Atlanti óceántól. E vidéken terem a világ leghiresebb narancsa s más déli gyümölcse. A föld kiválósága és terményei tekintetében e csodás vidéken is Saint Lucie County a legelső helyen áll. Ez a megye a folyó évben immár 7-edszer nyerte el az állam által rendezett országos gyümölcs és termény kiállitáson narancsgrape fruit, tangarine (citrus fruit) gyümölcseivel és kiváló terményeivel a legelső dijakat dacára annak, hogy az e fajta kiállitásokon az ország összes megyéi legszebb és legjobb terméseiket állitják ki és a legnagyobb vetélkedések árán igyekeznek az első dijak birtokába jutni. Ily páratlan recordot az egész narancstermelő világban talán soha egyetlen egy megye sem ért el. Kétségtelen tehát, hogy Saint Lucie County, amely az ez évi kiállitáson is páratlan jó gyümölcsével és terményeivel összesen 31 dijat nyert, felette áll minden megyének.

Fort Pierce

Fort Pierce székhelye Saint Lucie Countynak. Lakosainak száma 5000. Nem nagy, de igen forgalmas város. Utcasorait remek pálmafák és szebbnél szebb déli virágok szegélyezik. A házak udvarai és kertjei szintén tele vannak gyönyörü szép virágokkal, amelyek mindenütt nőnek és virágzanak anélkül, hogy téli időben óvni kellene őket a hidegtől. Mily nagyszerüen érzi magát az ember ebben a pompás kis városban! A merre csak megyünk, mindenütt szépség és virág, a merre csak tekintünk, mindenütt vigság és jólét van. Boldogok az itteni lakosok, mert régen telepedtek le és sokra vitték, a magyarság pedig nem jutott el idáig, mert Floridának ezt a vidékét nem ismerték...

A bevándorlottak közül csak egynéhány német, osztrák, svéd és olasz farmer telepedett le régebben Fort Piercen, de ezek már mind gazdag emberek, de ide jött ezeken kivül, több mint egy évtizeddel ezelőtt, boldogulást keresni két ausztriai szláv cipész is.

Az egyiket Mr. Simoneknek hivják, aki saját állitása szerint egy árral, egy kalapáccsal és ezer dollár adóssággal telepedett le Fort Piercen. Munkáját siker koronázta és már nem kell többé dolgoznia. Már nyugalomba vonul, mert a minap eladta a régebben részletfizetésre vásárolt 1200 dolláros corner lotját a kis cipőjavitó bódéjával együtt egy nagy érdekeltségnek 55,000 (ötvenötezer) dollárért s mivel ezenkivül más, apránként összevásárolgatott ingatlan vagyona is több, mint százezer dollárt ér, azt mondja, hogy most már pihenni fog, mert nem kell neki az egész világ.

A másik cipész, akinek itt szintén cipőjavitó mühelye van, Mr. Dobry. Szorgalmas, törekvő ember. Sokat dolgozik, de nem hiába.

Ezelőtt 14 évvel telepedett le Fort Piercen. Saját kifizetett apartment házában lakik, a melynek értéke 25,000 dollár, de ezen kivül van még neki 495 lotja, melynek egyenkénti értéke 500-1000 dollár között változik. Mihelyt ezeket eladta, állitása szerint ő is követni fogja fentnevezett kollégája példáját, bucsut mond hivatásának és másnak adja át szerszámát. Azt mondja, hogy másnak még nagyobb "chance" van, ha szorgalmasan dolgozik.

Fort Pierce nagyszerü alkalmat nyujt mindenkinek, aki becsületes törekvéssel, munkával, avagy befektetett tőkéjével pénzhez akar jutni. Földje rendkivül termékeny és évenkint 3-szor hoz termést és ára rohamosan emelkedik. Fütés és téli ruha nem szükséges. A gyümölcsöt a fán, a veteményeket pedig szintén a helyszinen veszik meg. Minél nagyobb a család, annál többet produkálhat.

A Fort Piercen épülő kikötő és a környéken levő még mindig olcsó és óriási terjedelmü termékeny föld számtalan gazdag embert hoz a városba, akik milliókat fektetnek be az ingatlan vagyonba. Ez a kis város most egyszerre hatalmas fejlődésnek indult, minden utcájában uj épületeket emelnek, u. m.: hoteleket, apartment házakat és privát lakásokat és dacára ennek sok embert kell elutasitani, mert nem tudják őket elhelyezni. 14 szállodája, sok apartment háza és uj lakása van ennek a nagy jövőjü kis városnak s még is, lakáshoz alig lehet benne hozzájutni. Itt mindenki meg van arról győződve, hogy ez csak a kezdete a nagy "boom"-nak. Ha honfitársaink is a gondolkozó és számitó amerikai nép példáját követnék, akkor bizonyára nem lesz okuk a megbánásra.

A magyar kolónia

A magyar kolónia Fort Piercetől 10 mile-nyira fekszik, a melyből 8 mile kemény felületü aszfalt, 2 mile pedig kövezetlen megyei ut. Ezen a helyen vannak a vidék legszebb narancs ültetvényei és a legtermékenyebb föld, amelynek felülete homokos, al talaja pedig agyagos vagyis olyan, amely a világhirü Indian River narancs, grape fruit és tangarine termelésére legalkalmasabb és legjobb. A szakértők azt mondják reá: "Cant be beat."

A magyar kolónia észak felőli szomszédja egy gazdag olasz farmer, akinek 160 aker 2 éves narancs-ültetvénye van. Ez a gyümölcsös legszebb az egész vidéken. A sötétzöld szinü, sürü lombozatu narancsfák ez évben már termést hoztak. Nagyságuk legalább kétszer akkora, mint a többi farmereké, ami a talaj kiválóságának és a gondos kezelésnek tulajdonitható. Ha valakinek ezen vidék termékenységét akarják bemutatni, azt rendesen ezen olasz farmer birtokára viszik, mert ennél szebb sehol sem található. A farm jelenlegi értéke 160,000 dollár.

A másik szomszéd Mr. T. Kerekes, főgimnáziumi tanár, volt uralkodóházi cs. és kir. nevelő, aki 80 aker földet mivel és alig 2 hónap alatt már több hold narancs-csemetét ültetett be és ezen kivül földjének egy tekintélyes részén paradicsomot és görögdinnyét termel.

A magyar telep részére 560 aker földet sikerült biztositanom. Midőn Mr. Chas. W. Rinehart tulajdonos 6000 aker elsőrendü földjéből ezt a területet kiválasztottam és hosszas tanácskozás, kérlelés és rábeszélés után rábirtam őt arra, hogy azt 20—40 akeres parcellákban adja el a magyar farmereknek, a következő kijelentést tette: "Most a szivemet adom oda a magyaroknak, mivel ezen a területen magam akartam gazdálkodni, de már nem foghatok hozzá, mer az időm eljárt..."

Ha valaki kedvet és hajlandóságot érez magában a földmivelés iránt és farmot akar venni, akkor minden gondolkozás nélkül jöjjön erre a vidékre, mert ennél jobbat ugy sem találhat.

Ez a föld évenkint 3-szor terem és 20 aker belőle egy családnak teljesen elég, ennél többet segitség nélkül alig munkálhat meg. Ha azonban valakinek nem áll módjában, hogy 20 akert vegyen, akkor keressen magának egy társat, mert a tulajdonos kisebb mennyiséget nem ad el.

20 aker föld ára 4000 dollár. 1000 dollár készpénz kell hozzá, a maradvány pedig 6%-os kamat mellett 3, illetve 5 év alatt, vagy mulva fizetendő, vagyis ha valaki 3 év mulva nem fizet, akkor ezen idő lejárta előtt 60 nappal 2 évi további haladékot kér, amihez a szerződés szerint joga van.

Minden kezdő farmernek szüksége van arra, hogy a lefizetett összegen kivül legalább 1500—2000 dollárral rendelkezzék, házépitési, felszerelési, stb. célokra. Egy egyszerübb 3-4 szobás ház kb. 600—700 dollárba kerül.

Ezen vidék éghajlati viszonyai

Fort Pierce és Saint Lucie County éghajlat szempontjából Florida legkellemesebb vidéke. Nincs itt különbség tél és nyár között, mert a tél itt olyan, mint az északi államokban a legszebb junius, a nyár pedig sokkal kellemesebb mint az Egyesült Államok bármely részében. A nap süt ugyan melegen, de ezt ellensulyozza a tenger felől fujdogáló enyhe szellő, mely minden nap, csaknem órai pontossággal, 10 óra körül kerekedik és meg nem szünik a nap lenyugtáig. Napnyugta után egyre jobban hül le a hőmérséklet és alig van olyan éjszaka, hogy takaróra ne volna szükség. Nincs sehol a világon oly megközelithető tökéletes idő, mint ezen a vidéken. Az "old timer"-ek (öregek) állitása szerint, minél tovább él itt valaki, annál jobban tudja méltányolni az élet örömeit és annál jobban ragaszkodik a gyönyörü napsugaras Floridához.

Ez az a hely, ahol a csüggedt és fáradt uj erőre kap, a beteg meggyógyul és az öreg életéveit meghosszabbitja. Aki Florida levegőjét szivja, vágyik lelke annak vissza.

A vidék terményei:

A paradicsom, káposzta, karfiol, zeller, paprika, saláta, hagyma, krumpli, édes krumpli, bab, sárgarépa, görögdinnye, borsó, tojás palánta (egg plant) stb.

Az alanti termények akerenkénti jövedelme hivatalos megállapitás szerint az 1923—24-ik évben a következő volt:

A paradicsom 500—600, a krumpli 250—400, a tojás palánta 500—1000, a zöld bab 200-400 dollár között váltakozott. Ezen csodálatos eredmény a megye kedvező fekvésének tulajdonitható, mert terményei gyorsan és korábban nőnek meg. Saint Lucie megyének terményei 2-3 héttel előbb jutnak New York és Chicago piacára, mint bármely más vetélytársáé. Földje nemcsak nagyobb mennyiségü és jobb terményt ad, hanem ezen produktumáért minden évben nagyobb árat is fizetnek. Például a mult évben termelt első krumpliját hordónként (3 bushel) két héten keresztül 17 dollárért adta el, vagy is bushelenként 5 dollár és 66 centért.

Itt még kevés a farmer és épen azért meg van a kedvező alkalom arra, hogy honfitársaink itteni letelepedésükkel az adandó helyzetet kellőképen kihasználják, mert tagadhatatlan, hogy Saint Lucie Countyban józan ésszel, kitartó munkával és kis szerencsével rövidebb idő alatt sokkal több pénzt lehet szerezni, mint bármely más helyen.

A gyümölcs termelés

Már emlitettem azt, hogy ezen a vidéken terem a világ legjobb Indian River narancsa és grape fruitja, de megterem ezenkivül a szőlő, pine apple, pine apple pear, szilva, banán, stb. Én ez alkalommal csak a két előbbivel óhajtok foglalkozni.

Mihelyt a farmer földjét mivelés alá veszi, azonnal kihasit abból 5 vagy 10 akert és azt narancs és grape-fruittal ülteti be, mert a beültetett csemeték az 5-ik évben már oly termést hoznak, amely a farmer tisztességes megélhetését teljesen biztositja, sőt a fák állandó növekedésével, minden évben nagyobb a jövedelem. Például egy 10 akeres 10 éves narancs-ültetvény évenként 4000—6000 dollárt jövedelmez s eladási ára 15-20,000 dollár. Ez az oka annak, hogy az itteni "old timer" (régi farmer) már nem igen foglalkozik sem veteménytermeléssel, sem állattenyésztéssel. Pénze van elég, jövője biztos s igy ily dolgokkal már nem akar bajlódni.

Állattenyésztés

A csirke, disznó és tehén tartás szintén jól jövedelmez. Egy tucat tojás átlagos ára 60 cent, egy kvart tej pedig 20—25 cent. A legnagyobb csirketenyésztő farmer St. Lucie countyban átlagosan évi 25,000 dollárt keres.

Utak, épületek, iskolák

Az utak mindenütt kitünő karban levő kemény felületü aszfalt utak. Az épületek modernek, elemi és felső iskolái elsőrendüek. A farmer gyerekeket "bus" hozza az iskolába, a hol délben lunchot kapnak és tanitás után ismét haza viszik őket.

Szórakozások

Fürdés, csónakázás, halászat, autózás, tennis, golf, basket ball, vadászat, szinház, stb.

Az elmondottak alapján a t. olvasó kellő képet alkothat magának arról, hogy mily lehetőségei vannak e vidéken a farmernek és milyen jövőre számithat ott, ahol "egészség és vagyon kopogtat ajtaján".

SZIRKÓ MIHÁLY,
volt ujpesti áll. isk. igazgató,
magyar telepitő.
(hird)

Akar Ön örömet szerezni óhazai rokonainak?

Fizessen elő részükre a Magyar Bányászlapra.

Az óhazaiak nagyon szeretik olvasni lapunkat és különösen a jó regényeket.

Ha Ön most előfizet óhazai rokonai részére, mi elküldjük elejétől az uj óhazai mesét.

ELŐFIZETÉSI ÁRA AZ ÓHAZÁBA EGY ÉVRE $3.—

Lapunkat küldheti Magyarország, Jugoszlávia, Románia és Burgenland területére.

(Csoh-Szlovákiából ki van tiltva minden amerikai magyar sajtótermék.)

OLVASTA MÁR A HARMONIKÁT?

Ha nem, kérjen azonnal mutatványszámot. A

HARMONIKA

ma a legjobb és legtartalmasabb vicc lap, mely évi KÉT DOLLÁR fejében felviditja a busulásnak indult magyarokat. A

HARMONIKA

olcsó, jó, tartalmas és izléses. Ez a cime:

7862 W. JEFFERSON AVE
DETROIT, MICHIGAN.

THE CITIZEN BANK OF WAR,

WAR, W. VA.

Bankunk legszilárdabb a vidéken.

Betétek után fizetünk 3 százalékot.

Pénzét felmondás nélkül bármikor kikaphatja.

Ne küldje pénzét idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, a hol teljes biztonságban van.

Óhazai mesék....

BÁNYÁSZOK ÁRVÁI.

Irta: SZENTIMREI MÁRTHA.

(Folytatás.)

Azt persze Zsuzsa nem tudta, hogy az oly barátságos külsejü házban pompásan viruló kertben, ott az aranyosan csillogó tó partján a szép nagymama nem fog többé karosszékéből felkelni.

Öröme határtalan volt, midőn a nagymama szobájában vetettek neki ágyat. Otthon volt megint. És fontos dolgokat biztak rá. Ő segitett a nagymamának vetkezni, ő készitette egy kis asztalkára orvosságát, ez büszkévé és boldoggá tette.

— Csak soká, soká maradhatnék itt s ne kellene a zsörtölődő Nánihoz visszamenni a cselédszobába.

Náni, mióta Zsuzsát kitették mellé, ugy bánt vele mint magához hasonlóval és sok mindenféle furcsát beszélt neki az "urakról", amiből megértette a leányka, hogy a cselédek, akik látszólag olyan nagy tiszteletet adnak kenyéradóiknak, a cselédszobában már egyáltalán nem tekintik azokat felsőbb lényeknek, sőt maguknál különbeknek sem. És ő, bár tudta, hogy parasztvér, mégis csak az urak közt érezte jól magát, akik közt nevekedett a szobában. Tőlük tanult illedelmesen enni, beszélni, ülni s kellemetlenül érintette, mikor Náni csámcsogott evés közben, terpeszkedve ült s mosdatlan szavakkal fejezte ki magát, egészen másképp, mint a mérnökné jelenlétében.

Kivánsága, hogy Kapuváriéknál soká maradhasson, teljesült. A nagymama állapota nem javult. A betegség semmi jele se látszott rajta, ha ült, de lábai nem birták, mindjárt megrogytak, ha járni próbált.

Eljött a tél, a csillék sürün táncoló hópelyhek közt suhantak drótköteleiken a völgy felett, a befagyott tó mintha eltünt volna, most behavazott felülete bele olvadt az általános fehérségbe s Kapuváriné már nem is reménykedett. Ott ültek ketten a tóra néző szobában könnyü kézimunkával foglalkozva vagy olvastak, alig szerezve tudomást a külvilágról. Egyik nap olyan volt mint a másik, némi változatosságot csak vendégek hoztak. Engel doktor naponta bekopogtatott, Dérék jöttek egyszer-kétszer hetenként s csaknem minden alkonyatkor eljött Dánielné, egy rendőrkapitány özvegye, Kapuváriné bizalmas barátnője, aki mindennap elmondta ugyanazt a vigasztalást.

— Oh, lelkem, a tied csak muló baj, meglásd, de hát mit szóljak én, akit a jó Isten olyan nagy csapással látogatott meg.

Dánielnének ugyanis egyetlen fia volt, szorgalmas tanuló, de elől-hátul pupos, torz alak.

— Istenem, pedig az apja olyan volt, mint egy fenyőszál — mondogatta könnyezve Dánielné, aki maga is csinos asszony lehetett valamikor.

Ez a Zsuzsánál öt-hat évvel idősebb fiu is eljött néha s olyankor kártyáztak egy kis asztalon, mig Vilma néni a nagymamával beszélgetett. Zsuzsa kedves volt Elemérhez, mert sajnálta — de nem örült jövetelének, irtózott tőle. Sipitó hangja, szurós szeme megborzongatták. Elemér pedig sokszor hozott neki cukrot s ha kártyáztak, olykor rosszul játszott, hogy Zsuzsa nyerjen.

Kapuváriné azelőtt nem sokat foglalkozott Zsuzsával, mert ugy, lelke mélyén nem sok jót várt leánya példájától s nevelési elveitől. Most, hogy állandóan vele volt, meghatotta a lányka türelme, odaadása, természetes jósága, értelmessége.

— Nem unod magad, Zsuzsa? — kérdezte tőle többször.

— Oh, dehogy... mikor nagymamának olyan szépeket olvasok fel.

— Ugy-e, te szerettél tanulni?

— Igen... nagyon.

— Mondd, mit szólnál ahhoz, ha könyveket hozatnék, aztán itt mellettem szépen tovább tanulgatnál, polgárit végeznél?

Zsuzsa szemei felragyogtak.

— Drága nagymama, szólani se tudnék a boldogságtól. Csak attól tartok, hogy tanitó nélkül nem boldogulnék.

— Természetesen, — valakit járatnék hozzád, hogy tanitson.

— Tudod mit? Elemér nagy diák, ő tudna téged tanitani s biztosan szivesen is tenné.

— Ne... csak ő ne... ijedezett Zsuzsa s eltakarta arcát.

— Csacsika... azért, hogy valaki pupos, még nagyszerüen tudhatja a történelmet, földrajzot. Hát ki legyen, ha nem ő?

— Tessék megkérdezni a doktor bácsit.

— Jó... megmondom Engel doktornak, ajánljon valakit.

A doktor volt az a valaki, akibe mindketten teljes bizalmukat helyezték.

— Kit is ajánljak? — tünődött, mikor Kapuváriné közölte vele tervét. Legjobban magam szeretném tanitani... annyira örülök, hogy tovább tetszik képeztetni. Sajnos, én nem érek rá... Hopp, megvan! — kiáltott fel. Az uj segédlelkész nagyon helyes fiu... majd szólok neki. Ráfér egy kis mellékkereset.

Másnap alkonyatkor már bekopogtatott a tiszteletes. Igen magas, vékony fiatal férfi, aki begombolt fekete öltönyében roppant tiszteletet parancsolónak tetszett Zsuzsának.

— Szakolcai Ernő, segédlelkész, — mutatkozott be s lehajolva ugy vonta ajkaihoz Kapuváriné kezét, mintha az urvacsorai kelyhet tartaná hosszu, fehér, finom ujjai közt.

— Foglaljon helyet tiszteletes ur... jöjj közelebb Zsuzsa... Ezt a nagy leányt kellene az első polgárira előkészitenie... hajlandó? Nem lesz vele tulságosan sok baja... igen könnyen tanul.

Szakolcai meleg ragyogásu barna szemei végig simogatták a szép kis leányt.

— Tartom szerencsémnek.

Igy felelt. És Zsuzsa ezt nagyon jó néven vette neki. Azt is, hogy komolyan, finoman kezet fogott vele. Megbeszélték, hogy Szakolcai hetenkint háromszor magyaráz Zsuzsának és beiratja a polgáriba magántanulónak.

Pár nap mulva, miután beszerezték a szükséges könyveket, megkezdődtek a leckeórák, ott a Kapuváriné tóra néző szobájában. Ő karosszékében hátradőlve, kicsiny lábait plüss-zsámolyon pihentetve, valami kézimunkával bibelődött. Zsuzsa és Szakolcai az asztal mellett ültek. Szakolcai szép, mély hangja betöltötte a szobát, amint magyarázott. A leányka összekulcsolta kezeit s áhitattal hallgatta, akár történelmet magyarázott, akár régi magyar irókról beszélt, akiknek verseiből felolvasott egyet-egyet, mielőtt betanulás végett feladta Zsuzsának. De figyelt reá Kapuváriné is. Szegény asszony számára lassan meghalt a külvilág és Zsuzsa leckeórái is szórakozás számba mentek nála. Azokon a napokon, mikor Szakolcai nem jött, kihallgatta Zsuzsát.

Kapuvári nagyapa nem szólt bele az egész dologba. Csak, mikor egyszer Szakolcai azt mondta neki, hogy Zsuzsa igen tehetséges, mosolyodott el az öreg gavallér.

— Meghiszem azt. De fölösleges azt a sok mindent fejébe szednie, mikor olyan szép. Nem adok neki három, négy évet, minden ujjára lesz egy kérője.

A tiszteletes kedvelte a tudományokat, de azért nem cáfolta meg, hanem komolyan bólintott, igazat adva feltevéseinek.

Zsuzsa és Ádám a temetőben.

Eljött a tavasz, ismét zöld, bársonyos gyep vonta be az alaknázott völgyet s a drótköteleiken nesztelenül, éjjel-nappal suhanó csillék felett fecskék keringtek. A tó megnagyobbodott hóolvadás után és sárga virágok kerek fejeit tükrözte vissza.

Kapuváriné nyitott ablakok mellett üldögélt Zsuzsával.

— Hát ilyen hosszu az a maga hete, mely mulva én ujra járni tudok? Nem ezt igérte... mondta Engel doktornak, akinek hosszu orra mintha mindig még jobban megnyult volna, valahányszor ez a finom asszony, akin emberi tudomány nem segithetett, panaszkodott neki.

— Majd a tavasz.... a nap mindenható ereje.

— Majd... nehéz azt kivárni. Nézze, nekem ugy tetszik, Zsuzsa is beleszappadt a sok tanulásba a télen.

— Bele bizony... de nemcsak a tanulásba, hanem a zárt szobalevegőbe. Szegény lányka... soha ki nem mozdul, vele egykoruakkal nem szórakozik... tünődött befelé a doktor s rendes szokása szerint csak némi idő mulva felelt, kérdéssel:

— Szokott Zsuzsa sétálni?

— Néha leküldöm a kertbe, ha Dánielné itt van. Mondtam már neki, hogy vasárnaponként menjen Dérékhez... de inkább engem őriz.

— Tessék ráparancsolni egy hosszabb sétát, különben vérszegény lesz.

— Hallod, Zsuzsa?

— Igen, nagymama.

— Hát hová sétálunk? mosolygott a doktor.

Zsuzsa kipirult, midőn némi habozás után kimondta egy régi kivánságát.

— Ha szabad... a temetőbe.

— Mért éppen olyan szomoru helyre?

— Még soha se voltam... szeretném felkeresni a szüleim sirját.

— Vegye hát a kalapját... elkisérem a temetőig, éppen arra megyek.

— De mig Dániel néni nem jön, nem hagyom itt nagymamát.

— Csak menj... addig velem lesz nagyapa.

Zsuzsa engedelmeskedett. Pár pillanat mulva már a tóparton haladt egyszerü sötétkék ruhájában, melyen egy ágba fonva folyt le gyönyörü haja. Karcsu őzike lábaival a mellette loholó köpcös doktor alig tudott lépést tartani.

Kapuvári felesége karszékéhez támaszkodva nézett utánuk s kacagott.

— Nézd csak. Édesem.. ez aztán összeillő pár!

Ők pedig mentek a temető irányában, mely ott fekszik a kerektornyu sárgára meszelt régi templom mögött a dombtetőn. A bányászok, kik egész életükben százméteres mélységekbe szállnak, ott pihennek a szellős magaslaton, ahol fák között bujócskát játszik a verőfény s ilyenkor tavasszal kék ibolyák szemébe mosolyog.

— Oda vezetném szülei sirjához, kis Zsuzsa, de tovább kell mennem, hogy megujitsam a kötést egy bányász kezén, aki megsérült s csaknem vérmérgezést kapott, — szólt Engel dr. a temetőhöz érve.

— Miért is tetszene fáradni... majd megkeresem én.

— Az ut mentén... jobbról... egy fekete fejfa. No, Isten áldja, kicsikém...

— Isten áldja meg doktor ur...

Zsuzsa ment az uton, fölebb, fölebb. Ibolyaszagu volt a temető s háta mögött vagy husz lépésnyire egy legény ballagott, akinek ibolyacsokor volt a kalapja mellé tüzve s ibolya kékellett kabátja gomblyukában. Zsuzsára ránehezedett a csend, melyet egyszer-egyszer szarkák csörgése zavart meg.

— A szüleim... és én nem emlékszem rájuk... szörnyüség... gondolta. Ment a temetőt ketté osztó uton, nézegette jobbra, balra a fekete fejfákat s még egyiken se olvasta Bende Pál nevét.

— Kit keres a kisasszony? — szólalt meg mögötte erős, nem éppen nyájas hangon valaki.

Zsuzsa összerezzent, megfordult.

Vállas, lobogó szemü, szép, de mord legény állt előtte. Rábolt Ádám.

(Folytatása következik.)

Ha a bányásznak baja van, a bányászlaphoz, vagy a bányászbankhoz fordul. Miért nem fordul ezekre a helyekre olyankor is, mikor nincs baja, csak az előfizetést kellene beküldenie, vagy a bankbetétjét elhelyezni!

Harmadik évfolyam!

KIS MAGYARORSZÁG

(himlervilei helyi hiradó)

legujabb száma megjelent.

Szerkesztő: KOLOS LEO.

Megjelenik havonként kétszer. Mindenkit érdekel Himlerville, a magyar bányaváros helyi eseményei, a himlervillei magyarok élete és az a sok szép és hasznos olvasmány, ami a Kis Magyarországot oly tartalmassá teszi.

Előfizetési ára egy évre $1.00
Magyarországba $1.50

KIS MAGYARORSZÁG
Himlerville, Kentucky.

A LEGJOBB
A LEGOLCSÓBB
A LEGTARTALMASABB

ÓHAZAI HETILAP

KÜLFÖLDI MAGYARSÁG

előfizetési ára
EGY ÉVRE 2 DOLLÁR.

INGYEN MUTATVÁNYSZÁMOT
küld
KOLOS LEO,
HIMLERVILLE, KY.
Vezérképviselő Amerikában.

A KÜLFÖLDI MAGYARSÁG pártokon felül áll. Mindent közöl, ami a külföldön élő magyarságot érdekli, ugy az Óhazáról, mint a megszállt területekről és a föld minden országából, ahol csak magyarok élnek.

PUSZTITÓ TÜZVÉSZEK.

A zalamegyei Győrfiszeg községben tüz támadt, amely az erős. szélfuvás következtében percek alatt lángokba boritotta az egész községet. Az 50 házat számláló községből csak 8—10 ház maradt meg, a többi mind a pusztitó elem martaléka lett. A kár épületekben, gazdasági felszerelésekben és butorokban több milliárdra rug. A lakosság nyomora annál kétségbeejtőbb, mert a mult évben összes termésüket a jég verte el. A lakosság élelmiszereit és állattakarmányát nagyobb részében kölcsönből szerezte meg. Emberéletben nem esett kár.

Nagyarányu tüzvész pusztitott Göncruszka községben. Egy csürben keletkezett a tüz, a lángok azonban a szélviharban gyorsan tovaterjedtek, ugy hogy éjjelre már több ház és több csür állott lángokban. A falu lakói emberfölötti erőfeszitéssel igyekeztek a tüzet lokalizálni. Ez azonban a rettenetes szélviharban nehezen ment és már attól lehetett tartani, hogy az egész falu a tüzvész áldozatául esik. Éjfélkor a tüz tetőpontjára hágott, ekkor futárok, lovas hirnökök értesitették a szomszéd község tüzőrségeit a tüzvészről.

(Pesti Napló)

HALÁLRA RUGTA A LÓ.

Megrendítő szerencsétlenség történt Kissolymos udvarhelymegyei községben. Benkő János és Buzogány Dezső kissolymosi lakosok lovaikat a falu utcáján levő itató vályuhoz hajtották. Buzogány Dezső egyik lova valamitől megijedve ugrálni kezdett s két hátsó lábával egyszerre felrugva, oly szerencsétlenül rugta hasba Benkő Jánost, hogy az másnap reggelre borzasztó kinok között meghalt. A községben általános a részvét a szerencsétlenül járt ember családja iránt, amelyből az egyik fiu most vonul be katonai szolgálatra.

(Brassói Lapok)

A PÉNZÜGYŐR HALÁLOS TRÉFÁJA.

Mezőbaj községben Tompa Mihály pénzügyőr tréfából ráfogta fegyverét Nagy Lajos cipészmester hároméves Imre nevü fiára. Szerencsétlen véletlen következtében a puska elsült és a golyó a kisfiu mellkasát keresztül furta, majd tizennyolc éves bátyjának a térdét roncsolta össze. Nagy Imre néhány pillanat mulva meghalt, a nagyobb fiu állapota is életveszélyes.

(Magyarország)

KIÜTÖTTE A SZERETŐJE FÉRJÉNEK A SZEMÉT.

Likota Dezső érsekujvári lakost a komáromi törvényszék vonta felelősségre sulyos testi sértés vétsége miatt azért, mert Apácaszakállason Beke Zsigmondot ugy találta a kezében levő bottal arcon ütni, hogy egyik szemét elvesztette. Beke Zsigmond elmondta, hogy ő Likota Dezsőt azért hivatta a korcsmába, hogy szembesitse László Benővel és hogy igaznak bizonyul-e az, hogy a feleségével viszonya volt, mert ő el akart tőle válni. Amikor Likota odajött, olyan felindult volt Beke, hogy egy pofont mért le Likotának, aminek a vége az lett, hogy Likota a kezében levő bottal védekezett ugy, hogy az Beke szemébe került. A vádlott a terhére rótt büncselekményt beismeri és azzal védekezik, hogy Beke ütötte meg őt annyira, hogy a földre esett és ő csak akkor ütötte meg Bekét. Ezért a komáromi törvényszék bünösnek mondta ki Likotát s elitélte 4 hónapi fogházra. Az itélet jogerős.

(Komáromi Hirek)

BESTIÁLIS APA.

Czibulás Béla batonyai kereskedő az elmult év őszén nőül vette Kurt György almás-kamarási gazda idősebbik leányát. A pár boldogságát azonban megzavarta a gólya, amely a kellett nél hamarább repült a fiatal pár hajlékára. A férj erre vallatóra fogta az asszonykát, aki hosszas faggatás után, testileg-lelkileg teljesen megtörve, könnyek között vallotta be, hogy ujszülött gyermekének édesapja nem más, mint a menyecskének saját apja, Kurt György, aki tiltott szerelmi viszonyt folytatott a saját édes gyermekével. A borzalmas felfedezés után az almás-kamarási csendőrség letartóztatta és megvasalva szállitotta be Kurt Györgyöt a gyulai ügyészség fogházába. Czibulás Béla pedig feleségét az ujszülöttel együtt hazaszállitotta Almáskamarásra a Kurt György letartóztatása után gazdátlanul maradt szülői házba és az eseményekre való hivatkozással megindította a válópört.

(Békésmegye, Békéscsaba)

HÁROM GYERMEKE SZÜLETETT.

Az aradmegyei Ágya községben tragikus körülmények között halt meg Kovács Péter földesgazda felesége. Az asszony áldott állapotban volt és három leánygyermeknek adott életet. A szerencsétlen asszony a szülés után meghalt. Az ujszülöttek, akik közül az egyik 47, a másik 45 és a harmadik 43 centiméter, azonban életképesek és most a család mesterséges uton táplálja őket.

(Brassói Lapok)

IAEGEREN

a legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás

ROSENZWEIG'S DEPARTMENT STORE

Iaeger, West Virginia.

kitünő férfi, női és gyermekruházati cikkek és Army & Navy holmik.

SZEM BETEGEK FIGYELMÉBE!

Dr. HOITASH J. FRIGYES

SZEMORVOS

Wien (Bécs)-ből, Ausztriából

Huntington, W. Va.

SIMMS KELLER BLDG.
704 Fourth Ave.,
HIVATALOS ÓRÁK:
délelőtt 9—12-ig, délután 1—5-ig.
MAGYARUL IS BESZÉLNEK!

CLARK
DEPARTMENT STORE
NORTH-FORK,
W. VA.

A legnagyobb rőfösáru üzlet a vidéken. Gyönyörü női ruhakelmék a legnagyobb választékban. Első és felső ruházati cikkek.

Vevőinket figyelmesen szolgáljuk ki. — A vidéken nálunk vásárolhat legolcsóbban.

Deardorff-Sisler Co

HUNTINGTON'S STYLE CENTER
424-34 NINTH STREET

AMIT MARY JANE MOND.

Én személyesen vásárolok Önnek. Én nagyon jól tudom, hova kell menni azért, amire Önnek szüksége van. Nincs szükség időveszteségre, nincs szükség fáradságra. Hosszu éveken át tanulmányoztam, hogy mit kell hordani és hol kell hordani. És Ön tudja azt, hogy a DEARDORFF-SISLER STORE mindenkor el volt és el lesz látva a legjobb árukkal, mert jelszavunk: "Értékesebb áru, jobb áru." Ez a store valóban a legelőnyösebb bevásárlási hely.

Egy store uj árukkal és ujabb kedvezőbb árakkal.
Szolgálatára készen

MARY JANE.

DEARDORFF-SISLER CO.

424—34 9th Street HUNTINGTON, W. VA.

MI UJSÁG HIMLERVILLEN?

Az elmult héten 6 napot dolgoztak a Himler Coal Co. bányájában.

Szerdán este a Monsieur Beaucaire cimü gyönyörü Paramount kép kerül a moziban bemutatóra Rudolph Valentinoval, Bebe Danielssel, Lois Wilsonnal a főszerepekben.

Szombaton este Redeeming Sin (Levezeklett bün) cimü izgalmas Vitagraph kerül bemutatásra.

Vasárnap délelőtt 10 órakor a Kompánia Hallban Dienes Barna Caldwell, N. J. ref. lelkész istentiszteletet tart.

A református egyház előljárósága szeretettel meghivja arre az Istentiszteletre felekezeti külömbség nélkül Himlerville minden magyarját. A Presbiterian Egyház, mely Himlervillet lelkészi székhellyé jelölte ki, Rev. Dienest szemelte ki Himlerville állandó lelkészéül.

—o—

A NEW RIVER CO. VESZTESÉGE.

Most hozták nyilvánosságra a New River Co. sztétmentjét 1924-ről. A kimutatás szerint a társaság egymillióhétszázezer ton szenet lökött tavaly ki a piacra, mindössze négyezer tonnával kevesebbet, mint 1923-ban.

Ezen a szénmennyiségen 1923-ban majdnem hatszázezer dollár tiszta keresete volt a társaságnak, mig 1924-ben háromszázhetvenkétezer dollár volt a veszteségük.

—o—

MEGNYILIK A LOVINGTON BÁNYA.

A Lovington Coal Company bányája, Lovington, Ill.-ban augusztus elsejével ismét meg fogja kezdeni az üzemét.

A bánya már hónapok óta le van zárva a szénipar rossz helyzete miatt és 175 bányász vár már régóta ott a bánya megnyitására.

Ugy látszik sikerült megfelelő ordert kapnia, ha most megint meg fogják nyitni.

—o—

NAGY TÜZ EGY BÁNYATELEPEN.

Az Eppworth Coal Company bányatelepén Newburg, Indianában tüz ütött ki.

Csakhamar lángokban állott a tipli és a bánya egész külszini felszerelése, ugy hogy mire az oltáshoz kezdtek, már csak arra szoritkozhattak, hogy a bányairodát mentsék meg.

A tüz folytán elpusztult a bányairodán kivül az egész külszini felszerelés.

VENDÉGLŐ

jól menő, 5 szobás lakással, betegség miatt eladó.

Ára 600 dollár.

Magyar és tót nyelven beszélő házaspárnak nagyon jó üzlet. — Irjon vagy jöjjön a következő cimre:

MOLNÁR KÁROLY
Box 522
Keystone, W. Va.
máj 7

VEGYE E CSODAS OLCSOSAGOT CSAK

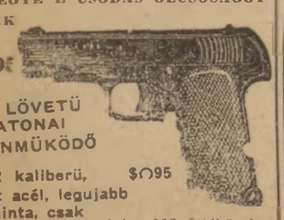

$8.95

20 LÖVETÜ KATONAI ÖNMÜKÖDŐ

32 kaliberü, kék acél, legujabb minta, csak $8.95

Legnagyobb olcsóság, $25 értékü, katonai model. Biztosan, pontosan, nagy erővel mukodik. Kék acél, recés fogóval. Igazi férfinak való fegyver. Külön tartállyal. 20 gyors, erős és egyenes lövést ad. A postásnak csak $8.95-öt fizet és postaköltséget. Pénz vissza ha nincs megelégedve. Federal Mail Order Corp., 414 Broadway, New York City, Department 927.

BÁNYÁSZOK!

MINDENNAP DOLGOZUNK!

25 családos és 200 nőtlen bányászra van szükségünk. Jó rendelésünk vannak. Soha semmi munkás zavar nem volt és most sincs. Családosoknak a butort elhozatjuk. Huntingtoni irodánkból jegyeket is adunk. Jöjjenek azonnal vagy irjanak az alanti cimre:

JAMES RONAY
641—9th St., Huntington. W. Va
Vagy
CONSOLIDATION COAL CO.
McRoberts, Ky.
Vasuti Jegyet: Jenkins, Ky.-ba kell váltani.

KIS HIRDETÉSEK

ÁRSZABÁSA.

Kerestetés, Levelezés, Munkát keres. Ellátást nyer vagy keres, 20 szóig egyszeri közlés 50 cent, háromszori közlés $1.25; husz szón felül minden további szó közlésenként 3c.

Házassági hirdetés, Ügynökök kerestetése, Eladó vagy Bérbeadó farmok, Ingatlan, Ház vagy Üzlet vétele és eladása, Üzleti alkalmak, Társat keres: 20 szóig egyszer 1 dollár, háromszor $2.25; 20 szón felül minden szó közlésenként 4 cent.

Nagyobb betükkel szedett hirdetésért a fenti árak kétszerese számitandó.

Kis hirdetések összege előre fizetendő.

Kis hirdetéseket felvesz a "Magyar Bányászlap" kiadóhivatala, Himlerville, Ky.

ELADÓ.

SÜRGÖSEN ELADÓ 80 akeros farm minden felszereléssel. 10 szobás ház, nagy istálló összesen $4800.00. Most az épületeket se lehetne ezért a pénzért felépiteni. 1300 dollár készpénz kell, a többi könnyü törlesztésre 5½ százalékos kamattal. 6 tehén, 2 ló, 2 disznó, 12 tyuk is vele megy. Bővebb felvilágositással szolgál a tulajdonos: Steve Dozy, R. 1, Stephenson, Mich.

MAGYAR BÁNYÁSZOK.

Ha házat vagy farmát akar venni, forduljon bizalommal hozzám. Hosszu éveken keresztül becsülettel szolgálom ki a magyarságot és igérem, hogy nem fog csalódni vételében Farmák vannak nagy választékban, nagy ipari városok közelében, kibányászatlan 2—3 sor szénnel. Erdő és olaj, gáz, jó forrásvizek és iskola, templom közelében. Jó market, ahol mindent értékesiteni tud, valamint van a város belterületén és a város mellett első osztályu házhelyek, ahol 70—80% épitkezési (könnyü törlesztési) kölcsönt biztositok minden vevőmnek. Bővebb felvilágositásért irjon az alábbi cimre:

STEVE BARKAY
Box 241 Ellwood City, Pa.

VEGYES

MÉRTÉK UTÁN készitek 23.50-ért 40 dollár értékü TISZTA GYAPJU kelméből készült ruhákat. Nem tetszés esetén a pénzt visszaadjuk. Hegedüs János, Himlerville, Ky.

Máj. 7, 14

KERESEK egy idősebb bányásznét házvezetőnőnek. Ajánlkozók leveleit a következő cimre kérem: Joe Bubenko, Box 2 a, Reedsville, W. Va.

FELHIVÁS.

Felhivom azon egyének figyelmét, akiknek Ellwood City, Pa.-ban lotjuk van megvásárolva és a lotjuk ki van fizetve, hogy könnyü havi törlesztés mellett most alkalma van épiteni bármilyen házat és munkában is előnyben részesül.

Érdeklődők irjanak az alábbi cimre bővebb felvilágositásért:

STEVE BARKAY
Box 241.
Ellwood City, Pa.

BETEGSÉG miatt kénytelen vagyok eladni 129 aceros farmot, 50 acer szántóföld, mindent megterem, a többi jó erdő és legelő. Árok folyik keresztül a legelőn és forrásviz van. 8 szobás ház, az összes butorral, edénynyel. A házban van fürdő és viz bevezetve és a konyhában is. Jó cement padló. Van 11 tehén, három üsző borju egy bikaborju és két jó ló; mindenféle farm szerszám; 45 tyuk, két disznó; a ház és az ól be van biztositva $4300-ra és aki érti a dohány ültetést és tud körülötte dolgozni, az szép pénzt kereshet. Az ára az itt felsoroltaknak $6750, a vételhez $5000 szükséges. Aki szándékozik farmot venni, irjon a tulajdonosnak: James Georges, Troupsburgh, N. Y.

ALKALMI VETEL!

211 acres, jó részben müvelhető föld, hatalmas szántó, nagy erdővel, ház, pince alatta, nagy pajta, cement alju istálló s mellék épületek, csak ugy tudja értekelni ha látja. Bő leirását megtalálja a nagy képes árjegyzékemben, mely tele van jobbnál jobb alkalmakkal. Ára csak $1750. $1000 lefizetéssel. Ha nincs annyi pénze, kisegitem. Mihályi Zoltán, közjegyző, Glenfield, N. Y. 18-9

HA egyletének meghivóra, levélpapirra, boritékra, báli belépő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelü nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

HALÁLOZÁS.

Nagy csapás érte mult hó 18-án Kovács Károly Ung m. csapi születésü Alicia, Pa.-i bányászt, amikor szeretett neje, az Abauj m. inánczi születésü Gál Katalin 37 éves korában öt heti betegség után elhunyt, itt hagyva szerető férjét és 4 gyermekét. Temetése, melyre nemcsak a kis bányapléz, de az egész környék magyarsága is kivonult, 20-án ment végbe a brownsvillei gör. kath. templomból, hová a gyászháztól a tisztelök és rokonokon kivül az East Pittsburghi M. B. Egylet brownsvillei 48. oszt. tagjai és a helybeli Bányász Rézbanda is elkisérte.

Virágot és koszorut helyeztek a ravatalra férjén és gyermekein kivül: Kovács András, Béres Mihály, Teper József, Tóth Imre, Szabó Dániel, Moskóczky Béla, Molnár József, Horváth István családjaikkal, továbbá az elhunyt nővére Borbála férj. Ruszkovics Györgyné és nagybátyja Rakonczа János.

Az elhunytat férjén és gyermekein kivül az óhazában öreg szülei, itten pedig kiterjedt rokonság gyászolja.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS.

Én, Nyerges Imre, Iselin, Pa. ezuton mondok hálás köszönetet mindazon jószivü adakozóknak, akik részemre Pál András által Slickville, Pa. és környéke való gyüjtéshez hozzájárultak.

A jószivü adakozók a következők: Pál András $10, Mike Shutka $10, Pál Szaniszló $5, Bozó István $5. Kontra Mihály $5, Kazsmér Ferenc $5, Ujj Ferenc $5, Gerusény András $5, Fekete András $5, Kucsera Sándor $2, Bozó Antal $2, Mike Király $2, Slineki János $2, Pap Elek $2, Pál Antal $1, Harry Barton $1, Bankos János $1, Tieze Gedeon 50c, Mary Godek 50c, Harangozó József 50c, Matiz György 50c, Tóth János $5, Ifj. Tóth János $5.

Ezen jószivü adományaikért fogadják leghálásabb köszönetemet. Teljes tisztelettel

Nyerges Imre, Iselin, Pa.

—o—

AMERICAN VONALON "ALBERT BALLIN" MINTÁJÁRA.

A hajó neve "Hamburg" lesz.

Julius P. Meyer, a Hamburg-American Line társaság amerikai képviselője Hamburgból értesitést kapott a társaságtól, hogy egy harmadik hajót készittet a társaság a Blohm and Voss cégnél Hamburgban.

Az a kitünő eredmény, melyet a Hamburg-American Line a két hatalmas turbinás hajójával az "Albert Ballin" és a "Deutschland" hajókkal tett, melyeknek népszerüsége folyton növekszik, mert rendkivül kényelmesek és pompásak, arra inditotta a társaság igazgatóságát, hogy az uj hajót is azoknak mintájára készitteti el.

Mig a hajó szerkezete és felszerelése az "Albert Ballin" és a "Deutschland" mintájára készül, addig a beosztása lehetővé teszi, hogy nagyobb séta hely, tágasabb társalgók és valamivel magasabb tetőzete lesz. Az ebédlő is ugy van elhelyezve, hogy a sétány még kényelmesebb lesz, mint eddig volt. Dr. Foester tervezete s a Frahm féle egyensulyozó által a hajó járása teljesen sima és egyenletes, ép ugy mint az "Albert Ballin" és a "Deutschland" hajóknál.

A hajó 21.000 tonnás és 600 láb hosszu, 75 láb széles és hét fedélzete van az utasok számára. Az uj hajónak 225 első osztályu, 475 másodosztályu és 560 harmadosztályu kabinja lesz. Az utasokkal együtt a hajó rakképessége 10,000 tonna lesz. Sebessége 16 csomó óránként, ugy hogy innen a tulsó partra 8—8½ nap alatt, Hamburgba 9½—10 nap alatt ér. Turbinák által lesz hajtva és olajtüzelésre van felszerelve. A gépezete Diesel-villany motorokkal müködik.

Neve "Hamburg" lesz és New York Hamburg között, a Csatornán keresztül. 1926 májusban kezdi meg a járatát és a United American Lines (Harriman Line), valamint a Hamburg-American Line jól ismert hajói a Resolute, Reliance, Albert Ballin és Deutschland hajók szolgálatához kapcsolódik, melyek első, második és harmadik osztályu utasokat szállitanak, valamint a "csak egy osztályu" hajókhoz, melyek a Cleveland, Westphália, Thuringia és Mount Clay.

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre 2 dollár.

THE PEOPLES BANK APPALACHIA, VA.
Helyezze el nálunk betétjét
4%
kamatot fizetünk.
Az óhazába gyorsan és pontosan utalunk át pénzt.
Figyelmesen szolgáljuk ki ügyfeleinket.

ELADÓ: GAZOLIN ÁLLOMÁS.

A legkitünőbb helyen, ahol két forgalmas utvonal találkozik egy 100 láb kövezett sétánynál egy gyorsan fejlödő ohioi gyárváros bejáratánál. Ez a hely, ha kellően feldolgozza az üzletet, napi 20-30 dollár jövedelmet is hozhat Önnek és később még többet is. Gyakorlat nem szükséges, mert én megmutatom Önnek, hogy hogyan vezesse az üzletet. Ára 1500 dollár, fele lefizetendő, a hátralék 20 dolláros részletekben fizethető havonta. Irjon nekem:

C. B. GROTHY
18 Oakland Square Pittsburgh, Pa.

Hugycső HURUT ellen.

FÉRFIAK óvjátok meg magatokat a nemi betegségektől
SANY-KIT
KIZÁRÓLAG
férfiak használatára
Legbiztosabb eltalmat nyujtó.
Nagy tubus 35c. Kit (4 darab) $1.00
Kapható minden drogstórban vagy
SANY-KIT Dept. B
92 BECKMAN ST., NEW YORK, CITY.
Irjon körlevelünkért.

NCL
NORTH GERMAN LLOYD
KÖRUTAZÁSI JEGYEK
LESZÁLLITOTT ÁRON
MAGYARORSZÁGBA
BRÉMÁN ÁT
Harmadosztályu kabinok.
Itt lakó idegenek, akik 1 éven belül visszatérhetnek, akadály nélkül szállithatnak partra.
32 BROADWAY, NEW YORK, vagy bármely helyi ügynöknél.

BLOOM'S
Big Department Stores
Appalachia — Coeburn, Norton, Virginia.
Mi árusitjuk a világhirü WALK-OVER cipőket.
ÜZLETEINK LEGNAGYOBBAK A VIDÉKEN.

Himlervillei magyar testvérek!
A legjobb takarmányokat tartom raktáron és házhoz is szállitom.
Mindenféle élelmiszereket, friss hus, felvágottak, bányászkellékek, ünneplő és munkáscipők legjutányosabb árban kaphatók nálam.
Pontosan és tisztességesen szolgálom ki vevőimet.
GURDON KÁROLY
legrégibb vegyeskereskedő
Himlerville, Kentucky.

BETÉTEK után 4 százalékot fizetünk.
A mi bankunk a legszilárdabb e vidéken.
Ne küldje pénzét idegenbe, hanem jöjjön hozzánk, mi pontos s lelkiismeretes kiszolgálásról biztositjuk.
THE UNION SAVINGS BANK CO.
W. E. JONES, pénztárnok.
Yorkville, Ohio.

MAGYAR BARÁTAIM!
Ne menjenek idegen helyre, amikor itt is van egy erős, megbizható bankjuk.
ELFOGADUNK BETÉTEKET.
Küldünk pénzt a világ minden részébe.
Pontos, megbizható, lelkiismeretes kiszolgálásról biztositjuk.
FIRST NATIONAL BANK
D. INO M. COOK, pénztárnok.
Kimball, W. Va.

McCRAY UNDERTAKING COMPANY
WELCH, W. VA.
TEMETÉSRENDEZŐK.
Felajánljuk szolgálatainkat és biztositjuk a legelőzékenyebb kiszolgálásról.

Ha a bányásznak baja van, a bányászlaphoz, vagy a bányászbankhoz fordul. Miért nem fordul ezekre a helyekre olyankor is, mikor nincs baja, csak az előfizetést kellene beküldenie.

Magyar Bányászok!
Ha pénzét biztos helyen akarja tartani, forduljon hozzánk.
Igazgatóink e vidék legnagyobb emberei.
Pénzüket felmondás nélkül bármikor fizetjük vissza.
Most épül uj bank palotánk az állomás mellett.
TUG RIVER NATIONAL BANK
C. S. DIEFFENDERFER pénztárnok
IAEGER, W. VA.

EGYLETI KALAUZ.

I. KINIZSI PÁL MAGYAR BÁNYÁSZ BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

1-sö fiókjának tisztikara:
Alakult 1922 október 22.

Elnök: Smajda Ferenc, jegyző: Rubis Demeter, titkár: Soltész János, Box 264, Vintondale, Pa., pénztárnok: Juhász Lajos, számvevő: Neste Péter, ellenör: Szücs Dániel.

Expedit, Pa. fiókjának tisztviselői:

Elnök: Kriston János, alelnök: Bok István, jegyző: Bortnyik János, titkár: Krivulka Márton, Box 136, Expedit, Pa., kihez minden egyleti levél cimzendő, pénztárnok: Rojtos László, zászlótartó: Bok stván, ajtóör: Czipó János, bizottsági tagok: Kreston János, Szabó Lajos és Krivulka Márton. Gyüléseit minden hó 4-ik vasárnapján tartja.

Yatesboro, Pa. fiókjának tisztviselői:

Elnök: Csobádi József, alelnök: Ragály Miksa, titkár: P. Kovács Sándor, Box 202, Yatesboro, Pa., pénztárnok: P. Kovács János, számvevő: Mátyus Sándor, beteglátogató: Dudás János, hármas bizottság: Ragály Miksa, Mátyus Sándor, Zubriczky János, zászlótartó: Beresznyák József. Gyüléseit tartja minden hó második vasárnapján.

—o—

ELSŐ TUG RIVERI MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

Alakult: 1903 október hó 1-én.
Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.
Székhelye: Gary, W. Va.

A főtisztikar:

Főelnök: Németh Ferenc, Post Box 224, Gary, W. Va. Főtitkár és főjegyző: Gönczy Bertalan, Post Box 384, Gary, W Va., az osztályok kimutatásai és minden egyleti levél hozzá küldendő és az Egyletről felvilágositásért hozzá forduljanak. Főalelnök: Szabó Ferenc. Főpénztárnok Garay János, Post Box 1, Filbert, W. Va., az osztályoknál befolyt pénzek hozzá küldendők. Főellenör: Lengyel Imre, Box 394, Gary, W. Va. Szertárnok: Németh Ferenc, Gary, W. Va. Bizottság: Lengyel Imre, Szurcsik János, Póttag: Buzsik József.

A főtisztikar minden hónap utolsó vasárnapján d. e. 10 órakor tartja gyüléseit Garyban, a régi iskolában.

1-sö osztály, Filbert, W. Va.

Elnök: Horváth János, titkár: Szabó Ferenc, Box 36, Filbert, W. Va., minden egyleti levél hozzá küldendő, jegyző: Buzsik József, zászlótartók: magyar: Kun István, angol: Tóth András, beteglátogtó: Kássa Sándor.

Gyüléseit minden hónap 13-ika utáni vasárnapján tartja déután 2 órakor Horváth János elnök házánál.

2-ik osztály, Gary, W. Va.

Elnök: Szucsik János, titkár és jegyző: Lengyel Imre, Box 394, Gary W. Va., egyleti levelek hozzá küldendők, pénztárnok: Németh Ferenc (vadéki tagok által a tagsági dijak hozzá küldendők), Box 224, Gary, W. Va., pénztári ellenör Urbán József, ajtóör: Dudás János.

Gyüléseit minden hó második vasárnapján tartja a Gary Hall-ban.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján délután 2 órakor a pénztárnok házánál.

3-ik osztály, Pageton, W. Va.

Elnök: id. Kövér Lajos, titkár: Valach Vendel, Box 23, Pageton, W. Va., pénztárnok: Szathmáry Márton, jegyző: Kolarics István, beteglátogató: ifj. Kövér Lajos.

4-ik osztály, Rem, W. Va.

Elnök és titkár: Hajzer József, Box 322, Gary, W. Va., pénztárnok: Szász György, Box 312, Gary, W. Va.

5-ik osztály, Manbar, W. Va.

Titkár: Puskás László, Box 323, Manbar, W. Va., vidéki tagok a havi dijat hozzá küldjék.

6-ik osztály, Red Jacket, W. Va.

Elnök: Dóczy András, Box 44, titkár: Bauer János, Box 44, kihez minden egyleti levél küldendő, jegyző: Glatz Henrik, ellenör: Koos Bálint, pénztárnok: Kondor János, Red Jacket, W. Va., beteglátogató: Balogh Bálint, ajtóör: Molnár János, számvizsgáló: Göndör János.

HARRIS, WOODS & COMPANY, Inc.
GENERAL MERCHANTS
Ezelőtt: PEERY'S STORE
A. N. HARRIS, Manager
GARY, W. VA.
Storunk a legnagyobb e vidéken. Nálunk mindent kaphat. A legtöbb magyar nálunk vásárol. Legyen az is vevőnk, aki eddig nem volt. Nálunk elsörangu áruk olcsón kaphatók.

A fentnevezett egylet alapszabálykivonata:

Az egylet székhelye: Gary, W. Va. II-ik szakasz, 4-ik pontja. A tagok felvétele: Ezen egyletnek tagja lehet minden tisztességes magyar ember és nő; férfi 16—50 éves korig bezárólag, nők 16 éves kortól 45 éves koráig bezárólag, 40 éves felüli nők tartoznak életkorukat keresztlevéllel, utlevéllel, vagy más bizonyitó okmánnyal igazolni.

5-ik pont: Azok, akik óhajtanak az egyletünkbe beállani vagy belépni, tartoznak orvosi bizonyitvánnyal egészséges állapotukat igazolni.

7-ik pont: Beállási dij 16 évestől 30 éves korig $3.50; 30—40-ig $4.50; 40—50-ig bezárólag $6.00. A nők is abban a kedvezményben részesülnek, mint a férfiak.

II-ik szakasz, 9-ik pont: Minden tag fizet az egylet pénztárába 1 dollár 50 cent havi dijat, mely betegsegélyre fordittandó, ennek ellenében az egylet fizet $10.00 heti betegsegélyt.

10-ik pont: Minden tag köteles az elhunyt tag után $1.50 haláleseti dijat fizetni, azaz, ahány tagja van az egyletnek, annyi $1.50-t kap a megnevezett örökösei, mindaddig, mig a tagok száma az 1000 tagot meg nem haladja. Ezután kivetés utján történik.

11-ik pont: Minden egyes tag a haláleseti járulékot tetszése szerint hagyományozhatja, akinek akarja.

12-ik pont: Az egylet fizet minden beteg tagjának 6 havi egész segélyt, heti 10 dollárjával és hat havi félsegélyt, heti 5 dollárjával. Azon tag, aki a tiz napot nem töltötte be, az betegsegélyre igényt nem tarthat.

A fent nevezett Egylet müködhet az Egyesült Államok bármely részébe (kivéve Canadát).

Gönczy Bertalan, főjegyző.

—o—

HUNYADI MÁTYÁS M. M. B. S. EGYLET — HIVATALOS LAPJA A MAGYAR BÁNYÁSZLAP.

Központi osztály:

Központi elnök: C. Szabó János, Box 156, Sagamore, Pa.

Központi alelnök: Jaskó Antal, Clymer, Pa.

Központi titkár: Ronyecz István, 324 Pine Street, Punxsutawney, Pa., kihez az egyletet érdeklő levelek és jelentések küldendők.

Központi pénztárnok: Kish Péter, Box 695, Rossiter, Pa., kihez a egyleti pénzek küldendők.

Központi főellenőr Takács György, Box 403, Rossiter, Pa., kihez az ellenöri jelentések küldendők.

Központi ellenőr: Lezsák János, Box 24, Clymer, Pa.

1-sö osztály, Eleanor, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Bodnár István, titkár: Zon György, pénztárnok: Gonda Lajos, Box 13, Eleanor, Pa.

2-ik osztály, Deegan, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 1-sö vasárnapján. Elnök: Imre János, titkár: Sepsy István, Box 27, Deegan, Pa., pénztárnok: Lakatos János.

3-ik osztály, Rossiter, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Gajdos István titkár: Gajdos Dániel, pénztárnok: Kiss Péter. Az osztály cime: Kiss Péter, Box 695, Rossiter, Pa.

4-ik osztály, Clymer, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Tóth József, titkár: Lezsák János, pénztárnok: Jasko Antal. Az osztály cime: Lezsák János, Box 24, Clymer, Pa.

5-ik osztály, Heilwood, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Pethő Lajos, titkár: Csordás István, Box 263, Heilwood, Pa., pénztárnok: Pethő Lajos.

6-ik osztály, Adena, Ohio.

Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Osztály vezető: Bartók Dániel, Box 162, Adena, Ohio.

7-ik osztály, Heasting, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Osztály vezető: Lipóczky János, Box 199, Heasting, Pa.

9-ik osztály, Soldier, Pa.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Osztály vezető: Begyik János, Box 114, Soldier, Pa.

10-ik osztály, Lynch, Ky.

Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Gulovics János, titkár: Király Ferenc, Box 6, Benham, Ky., jegyző: Lévai Miklós, pénztárnok: Zvornyik László, ellenör: Punty László.

12-ik osztály, Columbus, Ohio.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Csuka Géza, alelnök: Kallo András, titkár: Pápai Sándor, 315 Bartham Ave, Columbus, Ohio, pénztárnok: Papp András, jegyző: Spingár János, ellenör: Füleki András, pénztári ellenör: Boronics János, beteglátogató: Gáll Péter.

14-ik osztály, Monaville, W. Va.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Puskás József, titkár: Kovács István, pénztárnok: Veszprémi Sándor, jegyző: Jakab György. Osztály cime: Kovács István, Box 72, Monaville, W. Va.

15-ik osztály, Dehue, W. Va.

Gyüléseit tartja minden hó második vasárnapján.

Elnök: Gáll István, alelnök: Szabó Gyula, titkár: Sütő József, Box 7, Dehue, W. Va., pénztárnok: Gelencsér István, Box 47, Dehue, W. Va., jegyző: Szabó Mihály, pénztári ellenör: Szukics Géza, hármastagu bizottság: Ovardics Géza, Balogh István, Dobai György.

Tagokat felvesz 15 és 50 év között a fent nevezett osztályok utján. Uj osztály bármely helyen alakitható 12 taggal.

Érdeklődők forduljanak a központi titkárhoz, aki szivesen szolgál felvilágositással.

—o—

WILKES-BARREI I. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

Alapittatott 1892 február 27-én.

Gyüléseit minden hónap második vasárnapján tartja a West Mocul magyar református templom alatti iskola teremben.

Elnök: Jenki József, jegyző: Jesnbek Sándor, pénztárnok: Fekete József, titkár: Bódi István, tagokat felvesz: Kulár Imre, zászlóvivő: Bódi István, beteglátogató Wilkes-Barren és környékén: Nagy József, Hannoverben: Csizmás József, ajtóör: Novák József.

Az egylet együtt tartja gyüléseit a Magyar Segélyző Szövetséggel. Szövetségi ügykezelő: Dr. Kovács /Imre, 391 Union St., Luzerne, Pa.

Róna Ármánd főképviselőnk, a Magyar Bányászlapot az egész ország területén minden tekintetben képviseli.

KÉPVISELŐINK:

VIRGINIA
Könczöl Antal, Inman, Va.
Kardos Mihály, Toms Creek, Va.
Ifj. Dobos András, Pocahentas, Va.
Szabó István, Dante, Va.

KENTUCKY
Lőrincz Vince Lajos, Lynch, Ky.
Szaniszló Lajos, Majestic, Ky.
Varga Sándor, Stone, Ky.

WEST VIRGINIA
Buzsik József, Gary No. 6, 7 és 9.
Gönczy Bertalan Gary No. 3.
Hegedüs János, Edgardon, W. Va.
Horváth Bertalan, Close, W. Va.
Berryburg, W. Va., Galloway, W. Va.
Huszár István, Adamston, W. Va.
Imre Mátyás, Thorpe, W. Va.
Katak P. Antal, Maidsville, W. Va.
Kató Antal, New hall, W. Va.
Kovács István, Ethel, W. Va.
Lengyel János, Louise, W. Va.
Melegh Imre, Glen White, W. Va.
Nagy Károly, Short Creek, W. Va.
Pántlikás Bálint, Triadelphia, W. Va
Paul István, Jenkins Jones, W. Va.
Puskás János, Manbar, W. Va.
Siket Imret, Whitmans, W. Va. és Holden, W. Va.
Soltész Péter, Elm Grove, W. Va.
Szabó A. János, Lyburn, W. Va.
Tábory Oszkár, Logan, W. Va.
Tóth József, Dehue, W. Va.
Turi Lajos, Glen Alum, W. Va.
Vajda Gedeon, Masontown, W. Va.
Weszprémi Sándor, Monaville, W. Va

PENNSYLVANIA
Bakos Gyula, La Belle, Pa.
Benkő János, Cherryville, Pa.
Biszaha József, Brownsville, Pa.
Csordás János, Star Junction, Pa.
Csordás István, Heilwood, Pa.
Darnay József, Fredericktown, Pa.
Eperjessy István, Johnstown, Pa.
Fekete József, Edwardsville, Pa.
Felső Sándor, Shickshiny, Pa.
Gyürke Mihály, Nettleton, Pa.
Horváth István, Commodore, Pa.
Korody József, Jerome, Pa.
Kis András, Pleasent Unity, Pa.
Kis István, Hillcoke, Pa.
Kismarton József, Library, Pa.
Kriston Lajosné, Berlin, Pa.
Lázár Lajos, Kulpmont, Pa.
Lukács János, Gallitzin, Pa.
Mester János, New Genoa, Pa.
Mészáros Bertalan, McAddo, Pa.
Molnár Áron, Ruthford, Pa., Beaverdale, Pa., Lloydell, Pa., Windber, Pa., Scalp Level, Pa.
Molnár András, VanMeter, Pa.
Molnár Gyula, Indianola, Pa.
Novák Lajos, Elizabeth, Pa.
Nagy József, Masontown, Pa.
Ragályi M., Yatesboro, Pa.
Szabó András, Ellwood City, Pa.
Szádvári István, Seanor, Pa.
Szanyo Mihály, Burgettstown, Pa.
Toszky Mihály, Jenrers, Pa.
Üveges Balázs, Nanty Glo, Pa.
Várnay Imre, Uniontown, Pa.
Veréb István, Braznell, Pa.

MICHIGAN
Trimai József, Detroit, Mich.

INDIANA
Bodnár Péter, Clinton, Ind.
Szobonya István, Terre-Haute, Ind.

ILLINOIS
Fürjes Ágoston, Orient, Ill.
Miklósik Pál, Aurora, Ill.
Pálur János, Westville, Ill.
Soltész Pál, Buckner, Ill.
Takács József, Divernon, Ill.

OHIO
Bányász József, Tiltonville, Ohio.
Burdohán Mihály, Bradley, O.
Fekete Mihály, Herrick, O.
Keczán Sándorné, Columbus, O.
Kovács János, St. Clairsville, O.
Tóth Károly, Murray City, O.
Tóth István, Rayland, O.

NEW MEXICO
Sági István, Gardinera, N. Mex.

NEW YORK
Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y.

COLORADO
Fodor Vilmos, Camp Shumway, Colo.
Kovács Gyula, Farbes, Colo.

LOUISIANA
Kapus Márton, Hammond, La.

WYOMING
Csapó János, Rocks Springs, Wyo.

Az Egyesült Államok egész területén
BARNA B. DEZSŐ